

P

REMÉNYKEDJÜNK

ISTENBEN

P. CONSIDINE



SZALÉZI·MÜVEK

LELKIÉLET KIS KÖNYVEI

43.

BÉKÉMET ADOM NEKTEK!

100 oldal, ára 1.30 P.

44.

Németh István

ADVENTI ÖRÖMÖK

Szemelvények hátrahagyott írásaiból

110 oldal, ára 1.— P.

45.

Erdey Ferenc

A LÉLEK MAGÁNYÁBAN

Elmélkedések lelki napra

110 oldal, ára 1.— P.

46.

Erdey Ferenc

A FATIMAI CSODA

III. kiadás. 130 oldal, ára 1.30 P.

47.

Erdey Ferenc

PRAEDIXI VOBIS!

116 oldal, ára 1. — P.

**REMÉNYKEDJÜNK
ISTENBEN**

LELKIÉLET KISKÖNYVEI



51.

P. DANIEL CONSIDINE S. J.

**REMÉNYKEDJÜNK
ISTENBEN**
(DERÛS ISTENREMÉNYSÉG)

Kivonatok lelkigyakorlatos
feljegyzésekből

SZALÉZI MÛVEK

Nihil obstat. Carolus Szitkey S. S, censor
dioecesanus. Imprimatur. No. 6251/1943.
Vacii, die 9-a Octobris 1943.
Dr. Kovács Vincentius consecratus Epi-
scopus, Vic. Gen. Eppalis substit.

Fordította :
Dr HORVÁTH JÓZSEF

9043 — Don Bosco Nyomda, Rákospalota
Felel: Sarkadi J. Alajos.

ELŐSZÓ

P. Considine legújabb lelkigyakorlatos feljegyzései magukon viselik a szerző régebbi jeles munkái minden ismervét. Rövid, tömör, értelmes mondatokban értékes lelki tanácsokat osztogat és kidomborítja a lelkigyakorlatok tanulságainak lényegét: *hogyan válhat a hívő Isten barátjává?* A szerző mondanivalójában kerül minden felesleges cikornyát, hangzatos szólamot, sok előtanulmányt követelő bölcséleti elmefuttatást és nehezen érthető bibliamagyarázatot, inkább egyszerűn a szeretet jegyében világosítja meg a lelkeket. Olvasója szívében azt a gyönyörű eszmét iparkodik elültetni, hogy ne riadt rettegéssel tekintsen Istenre, hanem életének minden mozzanatában

az legyen törekvése, hogy bizalmas viszonyba kerüljön a mennyei hatalmakkal, hogy szívével közeledjék felénk, és hogy a világ csalárd gyönyörei helyett a soha el nem hervadható természetfölötti javakra vessen tekintetét. Noha e krisztusi eszméket minden formában és beállításban hirdetik sok katolikus lelki olvasmányban, Considine atya tanácsai mégis az eredetiség varázsával hatnak, mert az a forma és beállítás, ahogy ő hirdeti szeretettanát, eltér a megszokott módoktól és olyan világosan, könnyen érthetően és természetesen ismerteti az Isten barátságához vezető utat, hogy az olvasó lelke mélyén, szinte önkéntelenül, hang szólal meg: „Hiszen ez nem is olyan nehéz dolog! Ezt én is véghez tudom vinni!“ És az emberbarát írónak e hangulat felkeltése a célja és hisszük, el is éri törekvését. És a mai világ gyűlöletterhes, vérpárás légkörében, üdítő harmatként hat

egy igaz keresztény lélek szeretettől áradó nemes törekvése és felébreszti a reményt és bizalmat a szívekben, hogy a szeretet előbb-utóbb legyőzi a gonoszság és hitetlenség felszabadult ördögseregét. Váljunk tehát minél többen, P. Considine útmutatása segítségével, Isten barátáivá és isteni Barátunk kivezeti a világot a reménytelennek festő sötétségből a ragyogó napsütésbe.

A FORDITÓ

Bevezetés

Az alábbi lelkigyakorlatos feljegyzéseket, — hogy a szerző szavaival éljünk, — a kiváló jezsuita papíró „Isten olyan barátainak szánja, akik szívesebben halnának meg, mintsem tudatos súlyos bűn elkövetésével Isten ellenségeivé váljanak.“ Tudjuk, hogy egyházunk kebelében, igen sok ilyfajta lélekkel találkozunk. E hívőknek szólnak e sorok, ama reménytől vezérelve, hogy olvasásukkor megcsendül fülükben az isteni Szív felhívása: „Jer barátom, szárnyalj magasabbra!“ Igen sok, tetőtől-talpig jámbor lélek elől elzárt a Krisztussal egyesítő meghitt barátság útja, mert a bizalom hiányzik szívükből. P. Considine e sajnálatos körülményt, — legalább részben, — a

janzenizmus utóhatásának tulajdonítja. A janzenizmus, — tudjuk — áljámborság leple alatt, Isten szentsége iránt jóval több rettegést csepegtetett az emberi szívekbe, mint bizalmat Isten végtelen irgalmába. A janzenizmus ellen a leghatásosabb gyógyír: Isten emberien velünkérző szívébe helyezett bizalmunk és P. Considine nem győzi ez orvosságot minden írásában eléggé nyomatékosan ajánlani.

Bizalom

Szeress és bízzál!... Vajjon lehet-e ennél könnyebb feladat? Istent *szeretnünk* kell! Szeretnünk kell végtelen szeretetét, szeretnünk kell határtalan jóságát! — Istenben *bíznunk* kell! Bízunk kell ama Lényben, Aki egyedül méltó a bizalomra; Aki odaadóbban gondoskodik rólunk, mint ahogyan legjobb, leghűségesebb barátunk valaha is gondoskodhatnék;

Aki vágyainkat és kívánságainkat, bűnkát-bánatunkat jobban ismeri, mint önmagunk; Aki nemcsak hogy mindig készörömet siet megsegíté-sünkre, de Akinél sohasem hiányozhatnak a segítő eszközök, mint ahogy ez bizony könnyen megesik azoknál, akik pedig legbensőbbben szeretnek minket itt e földön; Aki sohasem ért félre minket és Akit hidegségünk vagy lagymatagságunk sem tántoríthat el tőlünk; Aki mindig és mindenütt készen áll gyámoltásunkra és vigasztalásunkra.

És kérdezzük meg magunktól: hát van-e könnyebb dolog e világon, mint *ilyen* barátot szeretni és bizalommal ragaszkodni Hozzá?

Mert egy, ami bizonyos: Isten egyetlenegy lélek mellett sem halad el közönyösen, ha az bizalommal közeledik feléje.

Lelki nyugalom

Életutunkat mindig megfontoltan és nyugodtan rójuk végig, anélkül, hogy lelkünk békéjét megzavarni engednők. A belső béke megzavarása vagy netalán elvesztése, sohasem vezet jóra. A lelki zűrzavar nem szolgál Isten tetszésére, bármely körülmény szülte is.

Ha nagyon leverték és fáradtak vagyunk, megfagy az ima ajkainkon. Nem tudunk imádkozni. De ilyenkor Isten nem is kívánja, hogy amúgy is kimerült állapotunkat, nagy erőfeszítések árán, még súlyosbítsuk is. Sokkal szívesebben látja, ha átadjuk magunkat testi gyengeségünknek. Elsősorban azt akarja, hogy leküzdjük ezt a gyengeséget. Többet nem kíván és nem követel, hisz Mesterünk oly végtelenül megértő.

Lehet, hogy az ember, minden törekvése ellenére, nagyon hiányosan működik együtt Isten kegyelmével,

de Isten nem úgy cselekszik, mint mi emberek szoktunk és e mulasztásért nem táplál haragot velünk szemben. Oh nem! a mi Istenünk nem ilyen!

Gondosan kell óvakodnunk a belső nyugtalanság minden formájától. Mert nyugtalanságunk kihasználása a Sátán kezében egyike a legerősebb fegyvereknek. Ha a Gonosz észreveszi, hogy képtelen egy lelket a tudatos bűn fertőjébe csábítani, akkor fordít egyet haditervén. És aknáit megkísérli az ember gögtől való félelmébe, vagy bátortalanságába vagy más hasonló negatív tulajdonságába elhelyezni, ami azután elrabolja belső békéjét, vagyis azt a békét, melyet elveszítve, nem tudunk többé imádkozni.

Hja, az ördög kiváló emberismerő. Pontosan meg tudja állapítani, mikor érkezik a lélek a szemlélődés (vagyis kegyelemteljes megismerés) küszöbére. És azt is jól tudja, ha a

lélek egyszer már átlépte ezt a küszöböt, akkor már nem ejthető fenti módon zavarba. Ezért nagyon is érthető, hogy nem kímél semmiféle fáradságot és erőfeszítést, hogy visszatartsa a lelket a szemlélődés küszöbének átlépésétől. Legkedvesebb tervei közé tartozik, nyugtalanítani a lelkeket. Tehát védd jól emlékedbe, hogy Isten *sohasem* küld effajta nyugtalanságot. És ezért kergesd ki nyomban szívedből, mihelyt jelentkezik.

Vigasz

Amikor a szentek élettörténetében a vigasztalanság és lelki aszály hosszabb korszakait ecsetelik, egészen magától értetődő, hogy a szentek természetes hajlama és lelki sajátosságai lényegesen együtt szerepelnek e keserves állapot előidézésében.

Isten nagyon szívesen veszi, ha az ember alkalmat ad Neki bőkezű szeretetbizonyosságai nyújtására, különö-

sen akkor, ha azt tapasztalja, hogy adományait nagyrabecsülik és főleg, ha viszonzózzák is. Senkisémet óhajtja, hogy hidegséget, tartózkodást, sőt még talán félelmet kapjon cserébe a szeretet jeleiért. Miért legyen hát Isten kivétel? Isten éppen annyira emberi, mint isteni. Emberiesen érző Szíve van. És csakugyan szomorú panasz kél ajkán ama lelkek hidegsége miatt, melyeket elhalmozott szeretetének minden bizonyítékával. És örvend, ha szívünk megtelik a kegyelmei utáni sóvár vágygal. Igen, Ő vágyódik arra, hogy elhalmozzon kegyeivel, Ő Mindenünk óhajt lenni: Teremtőnk, Mesterünk, Testvérünk, Barátunk... Lelkijegyesünk.

Sütkérezz szívesen Isten jelenlétének drágalátos napfényében. Isten szívesen látja az embereket boldognak társaságában, mint ahogy földi szülők is szeretik látni kicsinyeiket maguk körül boldogan sűrögni-forongni.

Bármily sorsot szemel ki számunkra Isten, mindenesetre az a legjobb. És cserébe mindössze annyit vár tőlünk, hogy mindent reá bízunk. Mindent, de mindent, amihez csak közünk van, sőt még életszentségünket is. Szünjünk meg végre kicsiny énünkért aggodalmaskodni! Igazán nem érünk meg ennyi aggodalmaskodást! Egyedül Isten érdemes igazi figyelembevételre. Vessük tehát feléje tekintetünket és mindig újabb és újabb szépségeket fogunk felfedezni és új okokat szeretetünkre... oly végtelenül sok okot, hogy nemcsak földi életünk „arasznyi tartama“ alatt, de örökkön-örökké Hozzá bilincselnek.

Istenszeretet

Isten iránti kötelességünk foglalja el mindig a főhelyet szívünkben! És forduljunk e kérdéssel önünkhöz: „Mit kíván Krisztus tőlem?“ Semmi

fontosabb meggondolás nem állhatja útját e kérdésnek. Nem... még a mások iránt tanúsított kímélet sem! Az Istenhez fűződő szeretet mindent megelőz, még a felebaráti szeretetet is. Sőt az Istennel szemben fennálló kötelességteljesítés esetleg magával hozhatja, hogy megsértjük egyik-másik felebarátunk érzelmeit. Ennek ellenére is mindig Istent illeti az első hely.

Isten sóváran kívánja, hogy Iránta táplált szeretetünk egészen önzetlen legyen, tehát Érte izzó szeretetet, nem pedig a mi kedvünkért való szeretetet követel. Tehát nem azért kell Istent szeretnünk, mert *nekünk jól esik*. Azért kell szeretnünk őt, mert megérdemli szeretetünket és szeretetünkre végtelenül méltó. És boldogan kell Őt szeretni akkor is, ha ezért semmiféle jutalom sem kecsegtet.

Az a lélek, melynek akarata egygyéforrt Isten akaratával, mindent

Isten szemével tanul meg szemlélni. Miért is Isten kezébe helyezi önmagát és mindent, ami személyével kapcsolatos, földi gondjait, sőt élet-szentségét is. Teljesen Istenbe helyezi bizalmát és nem ismer e földön más feladatot, mint hogy Istent szeresse. És nagyon szívesen készen áll mindaddig türelmesen várni, míg Isten magához hívja a mennyekbe. És Isten ezt meg is teszi, mihelyt szent Akarata e szép lélekben beteljesedik, de közben százszorosan megjutalmazza a Benne bízó lelkeket már földi életük folyamán is.

Az ennyire tökéletesen Istenben bízó lélek állapota annyira megközelelti a mennyország boldogainak állapotát, amennyire ez a földön egyáltalán lehetséges. Az ilyen lélek ezerszerre inkább választja a halált, mintsem tudatosan megbántaná Istent. Oh, hiszen az ilyen lélek is alá van vetve nyomorúságos embertermészetünk minden gyarlóságának.

Belső békéjét azonban semmi körülmény sem képes többé megzavarni.

Oh, mily gyatra az emberi nyelv annak kifejezésére, mit jelent számunkra, szegény halandók számára lelkünk mélyén Isten, akkor is, ha még a test börtönében sinylődünk.

Szenvedés

Nem helyes, ha Istentől megpróbáltatásokat és szenvedéseket kérünk. Ő igazán tudja, mi válik javunkra. Bízunk tehát Istenre az intézkedést!

Ő nem követeli az emberektől, hogy a szenvedést a szenvedés kedvéért szeressék. Ily követelés igazán nem volna természetes, sőt merőben lehetetlennek látszik, holott Isten sohasem kíván lehetetlen dolgot az embertől. A szenvedés mindig baj volt és az is marad, mint a bűn folyománya. Ha nem esik meg az eredendő bűn, nem születik a földre a

szenvedés. Ennek ellenére azonban nincs olyan ember, kinek ne volna vezeklésre szüksége. És mindannyian tudjuk, hogy szenvednünk *kell*. Tudjuk, hogy az Istenhez kapcsoló egyesülés királyi útja: a keresztút. De azért mégsem elmélkedhetünk egy pillanatig sem olyan képtelenségen, hogy Isten szívesen látja gyermekei szenvedését. Viszont felmerül az a gyakori kérdés, miért kell Isten kiválasztott kedvenceinek oly rettenetes tisztulási folyamaton átesniök, mint ezt Keresztes Szent János oly megrázó színekkel ecseteli? Egyszerűen azért, mert Isten legforróbb vágya, hogy az embereket minél bensőbbben egyesítse Önmagával. És hogy e vágy teljesüljön, kellően edzeni kell őket, hogy elviselhessék a mind nagyobbra és nagyobbra növekvő kegyelmeket.

Mert a szenvedések tisztítják a lelkeket és közelebb vonják Istenhez. A szenvedés gyógyír. Megfeszíti

a lelket és ellenállóbbá acélozza. A mi dolgunk a bátorság és bizalom. A többi pedig Isten dolga. Ha Istenbe helyezük bizalmunkat, úgy bizalmunk úgyszólván kényszeríti Őt, hogy nekünk minden szükséges segílyt megadjon, hogy hordozni tudjuk a keresztet, amellyel sujt. Biztos kezekben vagyunk. És az a veszély sem fenyeget, hogy a megpróbáltatás felülmúlja erőnket.

Biztosan, holtbiztosan tudhatjuk, hogy Isten kezében vagyunk. És minden csapás, melyet jónak lát reánk mérni, számunkra minden tekintetben a legüdvösebb.

Véssük tehát szívünkbe azt a nagy vigaszt, hogy a szenvedés fellobbantja lelkünkben az istenszeretetet. Ha súlyosan szenvedünk, az a vigasztaló biztonság kecsegtet, hogy nagy kegyelmek várnak reánk, mihelyt e kegyelmek elfogadására felvevőképeseek leszünk.

A szenvedés sötét óráiban bízvást

fordulhatunk vigasztkeresően ember-társainkhoz is. Hisz Jézus is megtette ezt Getszemáni kertjében. Isten támogatja a lelket szenvedésében és idő múltán, a zaklatott szívekbe visszaköltözik a nyugalom. Ámde míg e föld hátát tapossuk, többé-kevésbé mindig bizonyos ürességet fogunk érezni és vágyódást, mely csak a túlvilágon nyerheti tökéletes kielégülését...

Külső szenvedések, teszem betegség, szegénység, félreismertség és hasonló bajok eltörpülnek a lelki szenvedések mellett. De Krisztus ezt nagyon jól tudja. És el tudjuk-e akár csak egy pillanatig is képzelni, hogy Megváltónk nem érez együtt melegen az emberekkel és hogy túl nagy megpróbáltatásokkal sújtja őket? Ő a Mester! A mi kötelességünk pedig mindössze annyi, hogy hívásának engedelmeskedjünk és Vele menjünk, bárhová is vezet. Nem fontos, ha idegen és ismeretlen mesgyé-

ken vezet, hisz nem egyedül járunk, Isten halad oldalunkon. És lehet-e ember biztosabb helyen, mint Isten oldalán?!

A Legméltóságosabb Oltáriszent- ség látogatása

Isteni Üdvözítőnk legnagyobb öröme, ha elhalmozhatja az embereket ajándékaival. Miért is, ne mulaszd el szorgalmasan kérni kegyelmeit. És fontos dolgokat könyörögj Tőle, olyanokat, melyek teljesítése szá- munkra és felebarátaink számára döntő jelentőségű. Jézus végtelenül boldog, ha Szíve dús kincseit az emberekre pazarolhatja. Tehát nagy dolgokat kérj! — Nagyokat? — Oh, hát lehet-e „nagy“ Jézus szemében bármely kívánság? Az elképzelhető legnagyobb és legkisebb kívánságunkat egyaránt könnyen teljesítheti. Valóban szegényes jele hódolatunknak, ha imigyen okoskodunk: „Nem,

ezt már mégsem kérhetem... Nem... ennek teljesítése túlnagy kegyelem volna!“ Vagy: „Ilyen csekélységgel nem háborgathatom!“ Ilyen gyermekes gondolat világosan elárulja, mily hiányosan ismerjük még mindig Jézust. Az Örökkévaló Istent még életünk legparányibb semmiségei is érdeklik.

Könyörögj tehát buzgón!... Borulj le szívesen a Tabernákulum, a legméltóságosabb Oltáriszentség Krisztusa elé! Legyünk hálások, hogy meglátogathatjuk Őt és mellette lehetünk. De ha esetleg észreveszed, hogy nem tudsz szavakkal, de még imakönyvből sem imádkozni, ne nyugtalankodjál mégsem! Érd be annyival, hogy néma csendben üldögélsz a Tabernákulum előtt! Ne tarts tőle, hogy a mi Urunk rossz néven veszi, ha nyomoruságos gondolataink ilyenkor semmiségeken csapongnak, sőt ha netán megfélekedünk Róla teljesen. Ő ismeri az embereket ki-

vül-belül. Hisz Ő teremtett. S ezért nem is kíván túlsokat tőlünk. Mindössze az az óhaja, ajándékozzuk meg szeretetünkkel és engedjük meg, hogy Ő viszontajándékozzon az Ő szeretetével. Minden egyebet megérlel az idő. Elég, ha csak Jézus közelében akarunk tartózkodni. Kegyelmi munkája ekkor csakhamar érzékelhetővé válik. Jézus észrevétlenül, de ellenállhatatlan mágneses erővel magához vonzza az emberi lelket és teljesen birtokába veszi.

Az isteni Üdvözítő azt is szereti, ha bizalommal megszólítják... kérdéseket intéznek hozzá... és tanácsát kérik. Vajjon, válaszol-e? — kérjük. Ezt az ő dolga eldönteni. De miért ne szólna forrón szeretett gyermekei lelkéhez? Ki volna annyira vakmerő, hogy határokat szabjon hatalmának? Hát talán bizony nagyobb csoda a lelkekhez beszélni, mint odaadni Testét ételnek, Véré pedig italnak? És fontos-e, hogy az

Úr mily módon szól hozzánk, ha egyszer megértjük szent szavát?

Öt percnyi megértés többet ér a világ minden kincsénél!

Az ima kegyelme pedig magával hoz egy másik kegyelmet. Minél magasabbra szárnyal az imádságos szellem az emberi lélekben, annál jobban növekszik az emberben lényé semmiségének tudata és annál terebélyesebbé fejlődik alázata. Mert az alázatossághoz nincs biztosabban vezető út, mint az istenmegismeréssel egybekapcsolt önmegismerés.

Ha isteni Mesterünk jónak látja ima közben lelkünkhöz szólni, úgy meg kell tanulnunk megérteni szent szavát. Jézusnak számtalan módja van, hogy szóljon hozzánk. És fontos-e, vajjon Isten *hogyan* beszél gyermekeihez? Nem elég, ha megértik?

Ne képzeljük, hogy talán a mi hibánk vagy mulasztásunk, ha az ügyek nem bonyolódnak le oly si-

mán, mint reméltük akkor, amikor Isten szavát véltük hallani, hisz Isten útja nem az emberek útja. Amit mi „jónak“ vélünk, Isten szemében „rossz“ lehet. Mi nem tudhatjuk, Isten akarata szerint hogy fordulnak az ügyek. Nekünk egyszerűen, engedelmesen csak azt kell cselekednünk, amit az Ő akaratának véltünk és minden egyebet Isten kezére kell bízunk.

De feltéve, hogy csakugyan hibáztunk, vajjon elképzelhető-e, hogy Isten ezért büntet? És hogy a hiba miatt egyszerűen sutba vet egy Őt oly híven szerető lelket? Hát nem tartozunk-e Istennek annyi bizalommal és azzal a meggyőződéssel, hogy Isten jóváteszi gyarló gyermeke hibáját? És nem bízhatjuk-e a jóvátélt bizalommal Istenre? A mi teendők mindössze annyi, hogy megalázkodunk az Úr nagysága előtt, hogy szeretjük Őt és bízunk abban a Lényben, Aki fenséges dicsőségéből

szeretettel ereszkedik le hozzánk és résztvesz a legcsekélyebb semmiségekben is, amelyekhez közünk van. A kegyelemmel kitüntetett lelkek, melyeknek Isten különös vigaszt nyújt az imában, szinte féltékenyen őrzik titkukat. „Secretum meum mihi“ (Titkom legyen enyém), mondja a Szentírás. Az ilyen titkok túl szentek ahhoz, hogy az ember szavakba foglalja.

Szent Terézia igen nagyrabecsülte az okos gyóntató tanácsát, mint a lelki dolgok szükségyszerű biztosítását.

Krisztus és a samariali asszony

Az Úr elfáradt és leült. Képzeld csak el: az Úr *fáradt*, akár csak te vagy én. Ő, Isten Fia, maga az Isten, oly keményen dolgozik, hogy úgyszólván kimerülten rogy össze. Az a gondolat, hogy Isten elfáradhat, jóformán össze sem fér Isten-

nel. Ha mi emberek elfáradunk, hajlamossá válunk az ingerültségre és a türelmetlenségre. Semmiesetre sem szeretnők, ha ilyenkor látogató háborgatna. Nyugodni vágyunk. És ime: „Odajöve egy asszony Szamariából vizet meríteni.“ Jézus látja, hogy az Atya ügyében hasznos munka várja és vizet kér az asszonytól. Az asszony meglepődik. „Hogyan kérhetsz te zsidó létedre éntőlem inni, aki szamariai asszony vagyok?“ „Ha tudnád az Isten ajándékát és hogy ki az, ki neked mondja, adj innom!“ feleli az Úr. Isten, Aki az összes teremtményt életben tartja és hordozza, egy ital víz nyújtására érdekesíti ezt a nőt. Oh mily isteni fényt vetít az Úr eljárása e pillanatban, velünk való bánásmódjára! Jézus nem szól rá ingerülten az asszonyra: „Tudom, hogy képmutatóskodol. Te rosszhírű nő vagy!“ — Oh nem... sőt nagy tiszteletben részesíti. Egész jámboran és alázatosan

kér tőle vizet. És ugyanígy kér téged és engem is minden csekélységért, teszem egy kis felindulás leküzdésére vagy parányi szeretetlenség abbahagyására. Krisztus a samariai asszonnyal a legnagyobb tisztelettel bánt. Te talán az úgynevezett jobb körökhöz tartozol és nem látod éppen szükségesnek az ilyfajta személlyel ennyi udvariassággal és jószággal bánni, amit egyébként veled hasonszőrűektől nem sajnálsz. Esmélj csak — Jézus emberbarátságával a háttérben, — viselkedésed fonákságára! Az Úr félénken és szinte szégyenlősen szólítja meg az asszont. Nem volna-e sokkal üdvösebb, ha mi is gyengédebben bánnánk az ilyen embertársainkkal mint a samariai asszony? Mily mérföldnyire esik a mi udvariasságunk Krisztusétól! És Krisztus pont abban a pillanatban volt ennyire udvarias és nyájas, amikor fáradt és kimerült volt. Miért ne próbálnók meg tehát, ahe-

lyett, hogy annyit olvasnánk és szónokolnánk, inkább Krisztus példáját követni és a legközelebbfekvő dolgokat *cselekedni*? És hogy áll a helyzet alázatunkkal és szelídségünkkel? Krisztus nagyon szomjas volt, torka kiszáradt. De ő nyomban elfelejtette testi baját, mihelyt az asszony lelkiüdvére gondolt... És lám! mily finom tapintattal vezette a nőt az ő isteni mivolta megismerésére!

Ha mi Istent igazságban imádnók, nem győznénk csodálkozni, hogy megóv bennünket a halálos bűntől és hogy egyáltalán közelébe enged férkőzni minket, gyarló embereket.

Persze, valamennyiünket áthat az a meggyőződés, mily nagyon igazság-szeretők vagyunk. De csakugyan azok vagyunk-e? — A szamariabeli asszony nem megfontolva és tervszerűen képmutatószkodott... Én igazában imádom Istenemet, erre esküszöm! Én mellemet verem és váltig hajtogatom, mily nyomorult bűnös

vagyok. Jaj, azonban merészkedjék csak valaki velem valamicskével kevesebb tisztelettel bánni, mint elvárom, mi lesz akkor?! Elönt a düh... Nos, hát miért vagyok ennyire következetlen? Ha így szólnék Istenhez: „Ime látod ugye, milyen épületes tagja vagyok a közösségnek? Igazán mindent meg kellene adnod nékem, amit csak kérek Tőled!“. úgy ez a kívánság legalább következetes és őszinte lenne. De én állandóan arról biztosítom Istent, mennyivel rosszabb vagyok a többinél. viszont a világ szemében a legmaku-látlanabb személy szeretnék lenni. Hát hol rejlik itt az egészséges józan emberi ész?

Ha mi Istent lélekben és igazságban imádnók, akkor az alázatosság, az igazságosság és szelídség gyakorlata a körzetünkben élő emberekkel szemben jóval közelebb vinne Istenhez. Tegyük e tanulságot bátran magunkévá. Krisztus nekünk akarja

ajándékozni magát. Tárjuk hát ki szélesre szívünk kapuját! Ha alázatra és igazságra törekszünk, akkor az Úr kinyilatkoztatja magát előttünk és megajándékoz azzal az élő vízzel is, „mely örök életre szökellő vízforrás“. (Ján. 4, 14.)

Hogy álljunk helyesen Istennel szemben?

Milyen jellemvonások legyenek istenszolgálatunk ismérvei? Vajjon azt akarja-e Isten, hogy egy pillanatra se feledkezzünk meg arról, hogy Ő az emberiség Bírója? Mások pedig állandóan csak Teremtőjüként emlegetik Istent. Tulajdonképpen mit kíván Jézus tőlünk e téren?

Jézus, nyilvános szereplése alatt, állandóan Isten Atyaságát helyezte előtérbe. Ennek bizonyítéka már az ima is, melyre megtanított. Krisztus e szavakkal kezdi imáját: „Mi-atyánk!“ És e rövid szóban lappang

a lényeg. Az Istenhez vezető legrövidebb út, hogy Atyánknak tekintsük és gyermekeinek érezzük magunkat. Vizsgáld meg most e nézőpontból jámborságodat! — Vajjon olyan-e istenszolgálatod, mint amilyent a gyermek teljesít atyjának? Ha igen, akkor nem bolyongsz túlmessze Isten országától. Ha azonban Istennek másik tulajdonsága gyakorolja a legmélyebb benyomást lelkemre, vagyis mindig az a gondolat kísért agyamban, hogy Isten engem a semmiből teremtett, akkor tartanom lehet, hogy még nem eszméltem valóban Istenre.

Meg kell tehát tanulnom, Isten személyében nem elsősorban a Teremtőt és Bíránkat, hanem Atyánkat látni. Mert vegyük elő a legelső és legfontosabb parancsolatot: „Szeresd Uradat Istenedet teljes szívedből, lelkedből, minden erődből!“ Tehát nem azt hirdeti e parancs, hogy féljük az Istent vagy hogy szolgáljunk

Neki, hanem azt hirdeti, hogy szeres-
sük. „Annak okáért a törvény betel-
jesülése a szeretet!” — hirdeti az
Ige. (Róm. 13, 18.) „Ama et fac quod
vis!” Szeresd (Istent) és akkor tégy
amit akarsz. És ezt a kívánságot vég-
telen finoman és szépen jelképezi
az a tény, hogy Krisztus előbb gyer-
mek, majd ifjú akart lenni, mi-
előtt férfiúvá érett volna. Hisz ha
akar, megjelenhetett volna Ádám
módján, férfiereje teljében. Megvál-
tónk mégis inkább *gyermekként* jött
le hozzánk és pedig nem pusztán
azért, hogy mindenben egyenlővé vál-
jék az emberrel, hanem mert bátor-
ságot akart önteni lelkünkbe azzal,
hogy mi Hozzá, Atyánkhoz, az isten-
ség második Személyéhez éppoly
szívélyesen és fesztelenül siethetünk,
mint ahogy ártatlan kisgyermekhez
szokás közeledni.

Ha Krisztussal érintkezünk, újra
gyermekké kell válnunk. Jézus jó-
eleve látta, hogy megkörménykez maj-

dan a bizalmatlanság kísértése Vele szemben. És ezért kis gyermeket édesgetett magához és így szólt: „Ha nem lesztek, mint a kisdedek, nem mentek be a mennyek országába.“ (Máté 18, 3.)

Az igaz gyermekkedély a szentség lényegéhez tartozik. Isten szolgálataiban *egy* tekintetben sohasem lehetünk felnőttek, nevezetesen gyermeki ragaszkodásunkban az Úrhoz. És Istenhez fűződő viszonyunkat mindinkább meghitt gyermeki viszonyra kell alakítanunk; ez legyen egyik legfontosabb célunk. Szent bizalmaság lengje körül Istennel való érintkezésünket. A katolikus egyház kebelében nem kell attól tartani, hogy e viszony túlbizalmassá fajulhat.

A földi élet az irgalmasság ideje, míg a túlvilági lét — legalább részben, — az Itéleté. Minden, amivel Isten megajándékoz e földön, szeretetének, nem pedig bosszújának jele.

Ha Isten megpróbáltatást küld re-

ánk és szenvedéssel sujt, úgy ezt csupán azért cselekszi, hogy minél jobban magához vonzzon. Hisz bánásmódja velünk szemben teljes egészében szereteten alapul. És ezért a szeretet szintjén érintkezzünk Vele. Nem szolgál Isten öröme, ha remegve lépünk színe elé. És minél bűnösebbek vagyunk, annál nagyobb a szükségünk atyai szeretetére.

Ha pedig eléje lépsz, ne kanyaríts körülményes bevezetést, mint valami országos törvény előterjesztésénél. Még ha, tegyük fel, hibáztál is, ne állj félre a kuckóba és ne sírj szívettépően csupa rettegésből, hogy oh jaj! mit fog most Isten veled tenni! Ha egy gyermek hibát követ el, odamegy édesanyjához, kezét csókol szépen és kiveri fejéből az egész botlást. Isten abban a pillanatban, amikor őszinte megbánásunkat látja, nyomban megbocsájt és nem gondol többé az egészre. Csak őszinte bűnhánatot kíván, egyebet nem.

Sehogy sincs Isten inyére, ha egy hétig távolmaradsz és bujdosol, mert megbotlottál. És mégis, mily gyakran követjük el e súlyos hibát, melyet egyszerűen Istenről alkotott hamis beállításunknak köszönhetünk! Ragadjuk meg bátran Isten kegyesen felénk nyújtott kezét, ahogy ez illik, és könyörögjünk buzgón Máriához, Édesanyánkhöz, oktasson ama nagy tudományra, hogyan kell legjobban szolgálni az Urat és milymódon szerezhetünk Neki minél több örömet.

Isten és a lélek

„A világ minden szépsége Istentől származik.“ Bátorság, kitartás, önzetlenség, jóság, tisztaság, minden szép és nemes emberi tulajdonság és minden, ami kölcsönös vonzóerőt gyakorol, Istentől származik. Próbáljunk meg Isten jelenvalóságának eszméjében élni. Hisz egyedül Istennek köszönjük erőnket, testi és lelki

képességeinket, csak az Ő végtelen kegyelme bontakoztatja ki ajándékait és csakis az Ő segítségével tudjuk kiaknázni képességeinket. Magától értetődő ezért, hogy egyedül Isten számára kell tevékenykednünk.

„A szenvedést elkerülni nem lehet!” — mondog. Ez tagadhatatlan. Ha azonban Megváltóm kínjaira gondolok, szenvedésemből lépcsőfokot faragok Isten felé.

„De vajjon Isten viszontszeret-e *engem?*” — tépelődöl. Nos, te talán azt óhajtod az életben, hogy csakis akkor szeressen valaki, ha *te* is szereted az illetőt? Miért ne ajándékozzon meg engem Isten mindazzal, amit Tőle én, rosszul sikerült gyermek módján állhatatosan kérek. Igen... de miért hint hamut és keserűséget az annyira vágyott édeségre? — „Isten felette féltékeny Isten.” (Exod. 20, 5.) Isten az embereket a maga számára teremtette és drága Vérével szerezte meg új-

ból. Egyik szentünk így lelkesedett: „Isten a szeretet örültje!“ Isten szeretete annyira szertelen, hogy mi azt gyarló agyunkkal fel sem tudjuk fogni. Az isteni Mesternek mi sokszor jobban hiányzunk a szentáldozás elmulasztásánál, mint amennyire Ő hiányzik nekünk.

„Ha szívemmel-lelkemmel ragaszkodom valamihez, — panaszkodom — többnyire elragadják tőlem!“ És ebből Isten keményszívűségére következtetsz. Nem... *Isten a te szívedet akarja!* Nem tud kezéből kibocsátani. A világ megmagyarázására más mód nincs, csak a szeretet. Minél jobban megismerjük önszívünket, annál jobban ámulunk-bámulunk, hogy Isten akár atomnyi szeretnivalót fedez fel abban. A szeretet isteni kiáradására, pusztán egy válasz lehetséges: *színtén egészen oda kell ajándékoznunk magunkat Istennek!* És válaszolhatjuk-e az isteni felszólításra, hogy túlggyengék vagyunk megtenni? Nem!

nem!... Isten megadja a kellő erőt.

Elképzelésed Istenről túlszűk. Isten végtelenül irgalmas. Jóbarátként kellene Vele szembeállnod, Akinek mindent, de mindent bizalmasan elmondhatsz. És nem árthat neked senki égen és földön, ha Isten útját állja. Felbecsülhetetlen előjogod, barátodnak tudni a minden dolgok Teremtőjét. És legyen bár életfonalad hosszú vagy rövid, napjaid sikerektől aranyozottak avagy gondterhesek, mindig csak egy a feladatod: Istent szeretni és Isten számára munkálkodni.

A világ irgalmatlanul csalárd. És széles e világon csupán egyetlen dolog nem csalárd: Isten szeretete. Vágyódjunk méltónak lenni mindenáron e szeretetre. És e vágyunk teljesülhet is, ha az a mély meggyőződés hat át, hogy Isten valóban szereti az embereket és hogy Isten szeretete az egyedüli eléggé értékes

kincs, melyért az embernek érdemes élni itt e földön és a túlvilágon.

Alázatosság

Isten nem lehet gőgös. Hisz Isten az Igazság. És az alázatosság az igazság. Bármennyire őszintén bánjuk is meg bűneinket, mégis elkövettük őket. Ez a tudat pedig szükségszerűen alázatra indít. Már magának a bocsánatos bűnnek is a bűnbánat szakadatlan indítóokának kellene lennie és az embert akár a legrosszabb hely készséges vállalására készítenie. Még a leggyengédebb atyai szeretettől sem várható, hogy olyasmiben erősítsen meg, ami gőgünket öregbíti. És ha a mi személyünket, nyomban mihelyt Isten valamicskével nagyobb vigaszban részesíti, önhittent mások személyével hasonlítjuk össze, hát joggal várhatjuk-e, hogy akkor talán még több is jár nekünk?

„Tanuljatok tőlem... mert szelíd vagyok és alázatosszívű“ — hirdeti

az Ige. (Máté 11, 30.) Mondd, hány-szor alázkodol meg naponta? — Ez végtelenül fontos kérdés azok számára, akik váltig nyíltan hangoztatják, mennyire vágyanak, Istent mind bensőbbben és bensőbbben szeretni. Földreszegett szemmel, halk hangon nagy bűnösnek vallod magad és megkísérled magadról minél lealacsonyítóbb véleményt hangoztatni. Igen ám... de összekevered az alázat fogalmát a képmutatás fogalmával. Ha például megkérdezlek: „Mondd, okos vagy-e?“ te az alázat elleni botlásnak vélnéd „igennel“ felelni kérdésemre. — Holott az igazán alázatos ember egyszerűn „igennel“ vagy „nemmel“ felelne. Ha az újságkihordóm kérdezné tőlem: „Szeret-e az úr imádkozni?“ nem válaszolnék kérdésére. Ha azonban olyasvalaki kérdezné, aki jogosult e kérdés feltevésére, akkor egyszerűen és az igazságnak megfelelően válaszolj neki! És korántsem tartsd hen-

cegésnek, ha őszintén és nyíltan ki-
mondod, hogy mi vagy! Ha Szent
Pált megkérdezik, vajjon esett-e el-
ragadtatásba, bizonyára igenlő vá-
laszt ad. Vajjon bevalljuk-e mi is
az igazat mindig ennyire egyszerűen
és egyenesen?

Reánk nézve kedvezőtlen dolgokat
el nem tagadni, szintén hatásos esz-
köz az alázatosság növelésére. En-
gedjük kitágítani szűk láthatárunkat!
Ne csapjunk hirtelen más beszéd-
tárgyra, ha a társalgás folyamán vé-
letlenül valami reánk nézve kelle-
metlen téma kerül szőnyegre. Ha
igazságtalanul vádolnak, térj napi-
rendre a vád felett. Ha valami úgy-
nevezett szellemes, de éles megjegy-
zés tolakszik ajkadra, fojtsd vissza!
Ha rosszul bánnak veled és valaki
ezért szánalmat árul el irántad, ne
feszegesd a dolgot, sőt kövess el
minden lehetőt, hogy ellenséged vi-
selkedése minél kedvezőbb világítás-
ba kerüljön.

Életedet hűségben és igazságban töltsd! Ne légy képmutató! Ne zúgolódj, ha nemcsak a jó, hanem a rossz tulajdonságaidat is ismerik! Vigyázz önmagadra! Próbáld magad úgy szemlélni, mint ahogy Isten szemlél téged! Hogy pedig Isten szeretetét magadhoz vonzzad, oly tisztán kell a dolgokat látnod, mint amilyenek. Az ilyen szemlélet szétkergeti a terjengő ködöket. Ha pedig megvan minden okod annak feltevésére, hogy igenis megérdemled a megvetést, állj készen a megvetésre.

És kerüljünk minden tudatos kísérletet, hogy példával szolgáljunk mások épülésére. Inkább arra irányítsuk figyelmünket, hogy legalább mi ne hassunk kedvezőtlenül mások épülésére. Ne az legyen a törekvésünk, hogy jó példát mutassunk, hanem inkább az, hogy elkerüljük a rossz példaadást.

Isten átadja magát az alázatos léleknek. Az alázat gyakorlatával nő

vekszik Istenbe vetett bizalmunk. Az emberek többnyire búsulnak társadalmi állásuk elvesztése miatt és panasz kél ajkukon, ha nem élvezik a megszokott tiszteletet. A világ rendkívül sokat törődik az effajta semmiségekkel. Te azonban Krisztus követője akarsz lenni! Légy tehát teljes szívedből követője. Azokat a semmiségeket pedig, melyeket a világ hajszol, még csak meg se *kívánjuk*. Nekünk egy húrra kell hangolva lennünk isteni Mesterünkkel. Soh'se bánd, ha az emberek nem tartanak jámbornak és erkölcsösnek! Kísérelj meg és élj legalább egy napon át úgy, hogy kiveted fejedből szomszédaid és barátaid rólad alkotott véleményét! Szólj magadhoz: „Ha a többi ember szakasztott olyan, mint én vagyok, akkor ítéletük fabatkát sem ér. Hisz én igazán jól tudom, milyen önző, milyen hiú, milyen egyoldalú vagyok..“ A világ fikarcnyit sem árthat nekünk, ha

nem a földön, hanem „az égben járunk“. Egyedül az Úr ítéletére legyen gondunk. A legmagasabb misztikus kegyelmek is eltörpülnek a hamisítatlan alázatosság mellett, amelyről beszélek. Mert mit jelent ez az igaz alázatosság? Jelent felül-emelkedést az emberi kegyek fölé, tiszta boldogságot Istenben és örömteljes, békességes életet.

Irgalom

Oh mennyire nem vagyunk irgalmasak gondolkozásunkban, mennyire kínozókamrává alakítjuk belső ényünket. Ha állandóan az lenne a törekvésünk, hogy enyhítő körülményeket találjunk mindenre, oh mennyivel nagyobb lelki nyugalom töltené el valónkat és a béke ama áldott fuvalata áradna lényünkből, mely a valódi útegyengetés Isten országa felé. Az irgalmas ember lelkében magának Istennek kegyelme működik.

Isten nagyon szereti az irgalmasokat. Sőt, még ha tévedünk és jóhiszeműleg olyasvalami mellett kardoskodunk is, ami esetleg megvetendő dolog, Isten még ezt sem veszi rossz néven. Sohase firtassunk olyan dolgokat, melyek alkalmasak embertársaink haragjának fellobbantására. Legyünk a kölcsönös emberi érintkezésben irgalmasak és irgalmunk hasznát saját lelkivilágunkban érezzük. Nincs rövidebb út az irgalmasághoz, mintha azt önmagunk gyakoroljuk.

Felebaráti szeretet

A felebaráti szeretet egyrészt magasra szárnyal fel az Isten szeretetéig, másrészt alásüllyed a mindennapi élet szintjére. Előfordulhat, hogy egy egyébként jóformán tökéletes embernek egyetlen árnyoldala a felebaráti szeretet hiánya. Holott senki sem juthat fel a tökéletesség ormá-

ra, ha a felebaráti szeretetben szűkölködik. És gyakori eset, hogy a felebaráti szeretetben szűkölködők nem is veszik észre hibájukat. Arról fogja mindenki megismerni, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymáshoz“ — hirdette az Úr. (Ján. 13, 35.) És ha Jézus tanítványainak van egyáltalán valami ismertető jelük, úgy a felebaráti szeretet ez a jel.

Nem lehet e célt elég magasra helyezni. „*Szeressetek!*“ — szószerint így mondja Krisztus. A legnagyobb veszély környékez, ha e szeretetparancsolatot nem fogják fel teljes jelentőségében. „Van-e benned felebaráti szeretet?“ — kérdem. „Hogyan volna!“ — bizonykodik te. „És szereted-e ezt vagy azt az embert?“ — „Azt már nem! — rázod fejedet, — de azért nem gyűlölöm“, — teszed hozzá kegyesen. — Amikor Krisztus megparancsolta volt, hogy „szeressétek egymást“, akkor szó-

szerint értelmezte parancsát. „Szeressétek egymást!” — így hangzik Teremtőnk parancsa. Olyan szentet nem találunk, aki egyik felebarátját szerette, a másikat pedig nem. A szeretet terén igazán nincs semmi helye a fegyveres semlegességnek! „Hiszen én nem bántom őt, sőt inkább szánom!” — nagylelkűsködöl. — Ez az illetőkre nézve kemény kijelentés. Hát nem Isten teremtette őket is? És már az is elegendő ok, hogy valamennyi embert szeressük, mert Isten szereti őket. És én Istent mindenkor nagyon kegyes Bírónak ismerem. Szerencsére Isten nemcsak úgy nagy általánosságban szereti az embereket, hanem a szó legszorosabb értelmében. Érettük fáj a nap és éj minden pillanatában. És örül Szíve, ha velük lehet. Ha tehát én Isten nyomdokaiba lépek, nem kanyarodhatom a vele ellenkező irányba. „Igen ám, — ez is gyakori ellenvetés, — de Isten nem tudja,

milyen rosszindulatúak és különösen milyen csúnyán viselkednek velem szemben! — Isten nem ismer kivételt, Isten valamennyi teremtményét egyformán szereti, míg én csak mindenféle kifogással: „Hisz én szeretem őket, — mentegetődzöl, — de tapintatosabbnak vélem, ha szépen eltakarodom útjuktól!“ — Nos, ha nem érzed magadat sohasem boldogabbnak, mint amikor távol vagy tőlük, akkor ez — mondhatom! — kissé sajtós módja a szeretet megnyilvánulásának!

Ha jegyzéket állítanál össze és kis keresztel jelölnéd meg mindazokat, akiket szeretsz, azt hiszem, nem szottyanna túlnagy kedved nyíltan mutogatni feljegyzéseidet. Embereket szeretni annyit jelent, mint jót tenni velük és ha bajba keverednek, támogatásukra sietni. Isten szolgálatának magasabb követelménye, hogy Istennel „egy indulaton“ legyünk. (Fil. 2, 5.)

Természetesen rejtegetsz valahol egy sötét üreget, ahová belehajítasz néhány embert, akiket határozottan ki nem állhatsz. Elnevezed őket „különcöknek, unalmasaknak, verekedő kakasoknak, vagy hamis kanduroknak“. Hát talán Isten kijelentette-e valahol, hogy nem kívánja, hogy azokat is szeressük, akiknek valami hibájuk van? — Könyörögj az Úrhoz, hogy a keserűség e gyökerét irtsa ki szívedből!

Az ember kimutathatja szeretetét azzal, hogy gondolatai, szavai és cselekedetei jóságosak. „Ime itt jó valaki és azt követeli tőlem, hogy *ezekről* az emberekről jó véleményem legyen.“ Neked Krisztus minden tanát teljes terjedelmében magadévá kell tenned. *Gondolatban is gyakorolnod kell a felebaráti szeretetet!* Ha pedig ezt elmulasztod, igen rosszul áll a szénád és nagyon üdvös lenne, ha egyszer komolyan szembenéznél ezzel a dologgal. Nyom-

ban vizsgálj meg magad! Mi az első gondolatod felebarátodról? Ha például valaki megkérdez, hogy „mi a véleményed erről vagy amarról az emberről?” akkor rögtön ránézve kedvező gondolatnak kellene agyadba szöknie. Gondolj csak a társadalmi összejöveteleken folytatott eszmecserékre a jelen nem levőkről! És fontold meg, milyen beállítást szüli a társadalmi mendemondákat? Ha véletlenül az a ritka szerencse érne, hogy egy szent véleményét hallgathatnád végig, azzal a benyomással távoznál, hogy minden szóba került ember szintén a szentek táborát gazdagítja.

Ha az emberek súlyosan megsértenek, mondd, tovább is szereted őket? „Oh, — szabadkozol, — hiszen ezek olyan emberek, akiket nem is lehet szeretni. Olyan hiú, olyan önző népség! Nagyon, de nagyon megbántottak engem!” — Pedig Jézus még az ilyen esetben sem

ismer kivételt. „Nekem természetesen nincsen hibám, — vered melledet, — soha kíméletlen megjegyzés nem hagyta el ajkamat, legfeljebb, ha valaki mértéktelenül kihívja haragomat. De ez a népség minden ok nélkül kígyót-békát kiált fejemre!” A krisztusi szó ellenben így hangzik: „Szeressétek ellenségeiteket is!” (Máté 5, 44.) Hát ugyebár nem vesz ki senkit a szeretet parancsolata alól.

Nekünk nem szabad senkivel szemben barátságtalanoknak lennünk. Még akkor sem, ha az illető *ellen-ségünk*. Isten parancsolatát betartva, szeretnünk kell ellenségünket. „De hát akkor, hogy viselkedjem azzal az emberrel szemben, — kérded —, aki halálosan megsértett vagy megbántott?” — „Légy nyájas vele! Tűzd ki életed egyik nemes céljául, hogy ellenséged irányában minden lehető jóságot tanusítasz. Hisz éppen e nemes iparkodás révén, hogy szeretni

próbáld azokat, akik igazságtalanok veled szemben, jutsz annyira, hogy megszereted őket. Még ha e kísérleted balul ütne ki, az isteni Mesternek örömet szerzel meddő erőlködéseddel is.

És milyen hatást gyakorol a felebaráti szeretet gyakorlása saját lelki világunkra? — Mindenekelőtt szabad kezet enged Krisztusnak, hogy velünk tetszése szerint rendelkezék. Azután eltakarítja az útból a szeretetlen ítéleteket, a szeretetlen szavakat és a szeretetlen cselekedeteket. Ha azt akarod, hogy az emberek szeressenek, úgy eredj hozzájuk és szeresd őket. „Si vis amari, ama“. — Ha azt akarod, hogy szeressenek, szeress (Szent Ágoston). Ha jót akarsz cselekedni, kezd azzal, hogy a minden egyes emberen felfedezhető jóra vedd tekintetedet. Ne beszélj állandóan és hangsúlyozottan az emberi gyengeségekről! Oh, a felebaráti szeretet minden ellentétet könnyedén

eltávolít az útból! Mindig kíméletesnek kellene lennünk és a meggondolatlan ítélet helyett inkább a másinak helyzetébe képzeljük magunkat és az enyhítő körülményeket helyezük előtérbe. A szeretet e cselekedetei nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy már e földön elérkezzünk Isten országába.

Bizalmatlanság

Félénkek és riadtak vagyunk. Méltatlannak érezzük magunkat Isten szeretetére. Régi vétkeink kísértének emlékeinkben. Halasztgatunk. Visszariadunk... És mi okozza mind ezt? Gőgösségünk!

Azért riadunk vissza a szentségtől, mert félünk a balsikertől. Attól a veszedelemtől tartunk, hogy vállalkozásunk balul üt ki és esetleg megszégyenülés jut osztályrészünkül. Ha azonban az a meggyőződés hatna át, hogy a magunk erejéből semmire

sem vagyunk képesek, ha belátnók tehetetlenségünket és rádöbbenénk, hogy Isten tud és akar is gondoskodni rólunk, akkor mitől félhetnénk? — Vagy talán azt képzeljük, hogy önerőnk segítségével juthatunk az életszentségig? És hogy talán bizony Isten nem elég hatalmas ahhoz, hogy még az olyan gyarló teremtményből is, mint amilyen az ember, szentet faragjon?

Igen ám... de elkövetett bűneink rettegéssel töltenek el. Belátjuk, hogy megérdemeljük a pokol büntetését. De hiszen szentgyónáshoz járultunk! — Nem tudjuk elhinni Isten megbocsátását? — Valóban sajátóságos az olyan hódolat a jóságos Isten előtt, mely Őt kérelhetetlen fegyházőrnek tartja, Aki minden egyes alkalommal szemünkre hánytorgatja régi vétkeinket?!

Megbocsátásról és feledésről beszélünk. Amennyire embertársaink jönnek tekintetbe, nem értelmezhet-

jük szószerint e szavakat. Holott Istenre alkalmazva, szószerint igazak. Ha Isten megbocsátja vétkeinket, annyira kitörüli azokat emlékezetéből, mintha sohasem követtük volna el.

De még a bánat felkeltésére sem alkalmas módszer folyton a korábbi bűnök emlékein rágódni. Ha elbukunk, így kell szólani magunkhoz: „Hát várható volt más az ilyen nyomorúságos lénytől, mint amilyen én vagyok? Isten határtalan jósága nélkül még jóval mélyebbre zuhantam volna!“ — Emelkedj fel és haladj bátran tovább, mintha misem történt volna. Istennek bizonyára nagyobb öröme telik gyengeségünk bevallásában, mint amennyire rosszalja vétkünket. Ismétlem, hogy természetesen azokról a lelkekről beszélek folyton, akik Isten barátai és akik szívesebben választják a halált, mintsem hogy tudatos és súlyos vétség elkövetésével Isten ellen-

ségeivé váljanak. Olyan lelkekről beszélek, melyek gyengeségből elkövetett vétkeik miatt annyira nyugtalanok, hogy ha ez a nyugtalan-ság tudatosan történnék, már-már sértésszámba menne a végtelenül nagylelkű Megváltó Szívével szemben.

Ha a lélek lassan-lassan megszokja, hogy maradéktalanul Istenre bízza magát és *öntapasztalata útján belátja*, mily odaadóan gondoskodik róla az Úr, akkor elenyészik félelme és egyre meghittebb viszony fűzi Istenhez. Isten rendes körülmények között nagyon örül, ha vigaszt osztogathat. Isten szelleme gyorsan hat a lelkekre, ha nem ütközik ellenállásba. Krisztus hirdette volt Szent Margit Máriának: „A buzgó lelkek gyorsan nagy tökéletességre jutnak.“

Lelki élet

Voltaképpen mi a lelki élet feltétele? És tulajdonképpen mi követel-

hető mindazoktól, akik lelki életre szánják magukat? Milyen útmutatósokkal szolgál a lelki életre nézve a Szentírás és mire oktat Krisztus? Hogyan törekedjünk erényekre és életszentségre?

1. *Ótestamentum.* Jób kijelentette, hogy az emberélet harc, civódás, csata. Ne próbáld Jób kijelentését gyengíteni! Hisz jól tudod, mit jelent a hadiállapot. Talpig fegyverben álló hadsereget — a legapróbb részletekig kiagyalt haditerveket, semmit sem hagyva figyelmen kívül — nagy sereg harcrakész katonát! És jelenti komor gondolatok idejét, jelent véres mészárlást, borzalmas sebeket, álmatlan éjszakákat és még száz és száz vésztjósító dolgot a láthatáron. Rendkívül fontos tehát világos fogalmat alkotni magunknak a lelki életről, amely harci szolgálat a Szentlélek békéje céljáért. De korántsem abban az értelemben vett béke, hogy ölberakjuk kezünket és az igazak ál-

mát alusszuk, mint akit semmi felelősség sem terhel. Életünknek igenis harcos életnek kell lennie, nem pedig holmi alkalmi háborús szolgáltnak.

A régi jó időkben a hadseregek a zord időjárás beálltán szépen bevonultak téli kvártélyaikba és a harcok szüneteltek. A szellemi életben ilyen pihenés nem lehet! Lelki életünk folyamán bármily magasra szárnyaltunk, nem biztosítottunk akár öt percnyi békét sem. Mert lelki ellenségünk ellen nem használ semmi páncél. És ha ezt a tényt nem vesszük alaposan lelkünk mélyére, akkor el sem tudjuk képzelni, mily temérdek veszedelem ólalkodik reánk lépten-nyomon. Isten mondja, hogy a lelki élet nem csupán alkalmi élet — ne csak hétfőn éljük, míg kedden pihenünk, — hanem állandó hadiállapot. És ha zsoldjukat megérdemlő jó katonák vagyunk, akkor éjjelnappal állandóan harcrakészen kell állnunk.

A háború olvasztó-kohó, és lobogó tüzében a silányabbik érc csakhamar elválík a nemes ércről. Lovagiassággal, nagylelkűséggel, magasröptűséggel szemben a tűz tehetetlen. Viszont az erkölcsi alacsonyabbrendűség minden fajtát nyomban elnyeli és rút salakká változtatja. Mi teszi a férfiút férfiúvá?— A jó katona alapérényei a határozottság, a kitartás, a tekintélytisztelet és az önzetlenség. A nagy tűzpróbán átesett jellem, mely épen kerül haza, megállta a magasabb próbát. Amikor Jób gyermekeinek és minden földi javának elvesztését türelemmel viselte, a Sátán kaján szóval így fordult Istenhez: „Bőrért csak bőrt, életéért azonban mindent odaad az ember, amiye csak van. Bocsásd csak reá kezedet és verd meg a csontját és a húsát, akkor majd meglátod, hogy szemtől-szembe átkoz téged.“ (Jób. 2, 4—5.)

Mekkora bátorságot, főleg pedig

unily nagyfokú *erkölcsi* bátorságot kell latba vetni ily élet-halál harc-nál? Olyan bátorságról beszélünk, mely nem egyedül a csontokra és izmokra, a nyers erőszakra és az érzékenység hiányára támaszkodik. Ilyen nyers bátorságot érdekesebb, durva természetű embereknél észlelhetünk és az ilyenfajta ember a háborúban nem is annyira a veszedelemmel dacol, mint inkább nem eléggé értelmes, hogy előrelássa a veszélyt és mérlegelje annak következményeit. Az erkölcsi bátorság azonban a lélekben székel és pusztán lelki dolgokra van gondja. Nem tulajdonít oly nagy fontosságot a testnek és életnek, mint a becsületnek és erkölcsnek. Neki az a lényeg, „ami csak igaz, ami csak tisztességes, ami csak igazságos, ami csak szent, ami csak szeretetreméltó, ami csak dicséretes, erényes, magasztos“ — hogy Szent Pál szavaival éljünk. (Fil. 4, 8.) Az erkölcsi erő felvér-

tezi az embert a szó és cselekedet könnyelműsége ellen és megacélozza minden gúnnyal és kicsinyléssel szemben.

2. *Újtestamentum.* A mi Urunk és Mesterünk fáradhatatlanul munkálkodásról és tevékenykedésről beszél. Ugye éles bírálattal sujt a példabeszéd emberére, mikor az földbeássa talentumát? És milyen rideg fogadtatás várja! Nem árulja-e el Krisztus hasonlata világosan, hogy Isten — noha a lelki élet nem kívánja meg a zűrzavart, — mégis erőfeszítést és fáradalmakat követel, más szóval szorgos emberekre van szüksége. Az ars-i szent plébános, oh be sokszor jelentette ki: „Az egyetlen jó, amivel eldicsekedhetem, hogy sohasem riadtam vissza semmiféle próbától.“ Az embernek el kell készülnie kemény csapásokra és keserves csalódásokra. De nehogy ezt az állítást valamikép ferde színben lássad! Ha vágy tolakszik ajkadra: „Én lelkem

nyugalmára vágyom. Szeretném, ha ujjongás töltené el lelkemet“, ilyenkor figyelmeztess magad: „a szentek ezt nem kívánták!“ — És nézd Jézus Krisztust, az élet nagy Mintaképét... Hát mi volt voltaképpen Krisztus egész élete? — Kimondhatatlan megalázások sorozata! Isteni szívét állandó súlyos teherként nyomta szenvedéseinek árnya. Jézus mintaképünk. Ha tehát célod felé igyekezel, viszont minden egyes alkalommal, valahányszor egy-egy nagyobb nehézséget leküzdöttél, a megkönnyebbülés sóhaja kél szívedben, akkor életutad — úgy vélem, — éppenséggel nem Isten felé beállított út. Ha életed a világi ember életét mimeli, akinél egyedül a szórakozás és léha mulatozás a fontos, akit mindenki bámul és szeret, akit állandóan siker kísér és akit végül csendes halál ér utól — vagy ahogy te képzeled, átmenet a mennyek országába! — akkor azt mondom ne-

ked, életed felette gyanus! Súlyos hiba ékteleníti el. Nem csendül egybe a Szentírással. Tudni szeretnők, vajjon tetszünk-e Istennek és vajjon csekélyszámú kiválasztottai sorát öregbítjük-e? Ha ezt akarod tudni, úgy első próbaköved e kérdés legyen: „Lusta vagyok-e? Rövid-e a nap minden munkám elvégzésére?“ *Dolgoznod* kell! Most arról beszélek, hogy haladhatsz előre Isten szolgálatában. Lehet, hogy le kell küzdened egy-egy visszataszító hajlamodat. Vagy talán azt a veszedelmes tulajdonságodat, hogy úgynevezett szellemes megjegyzéseidet nem fojtod vissza és barátaid sinylik meg a csípős megjegyzésekben lappangó mérreg hatását. Ágyhoz is lehetsz láncolva. És ennek ellenére, munkában gazdag, áldott életet folytathatsz.

A szenteket állandóan az ernyedetlen szorgosság légköre lengte körül, még akkor is, ha már az évek súlya nyomta vállukat. Jóllehet szenvedé-

lyeiket kordában tartották, mégis nagy élénkséget árultak el, de ez az élénkség távolesett a puszta iparkodástól.

Ne csodálkozz, ha életedben pusztító viharok dülnek és tombolnak és sok-sok keserűséget vagy kénytelen lenyelni. Ez valóban felette kellemetlen megpróbáltatás, ámde hasznóhajtó lelki életed szempontjából. Minél több megpróbáltatás vár reád, minél többet szenvedsz szívedben, annál jobb neked! Hát nem ez-e a legcélravezetőbb út ahhoz, hogy jó harcosná válj? És nem hasonlít-e a viharos és megpróbáltatásokban gazdag élet drága Mesterünk életéhez? — És meglátod, mindeme zűrzavar kellő közepén, jóval mélyebb békét és több örömet élvezel, mint a sikerekben dúskáló világi ember.

A mondottakból leszűrt tanulság pedig így hangzik: mi sohasem szerethetjük Istent túl bensőségesen és sohasem szolgálhatjuk Őt túl hűsé-

gesen. Hisz a szeretetnek már ama szavai is, melyeket az Ószövetségben hallunk Istentől, jóval túlhaladják emberi felfogóképességünket. Miután pedig Ő meghalt érettünk, tehetünk-e mi, gyarló halandók kedvéért olyasmit, ami túl sok szeretetet lehelne?!

Keresztelő János

„Térjete meg! — Különben elkárhoztok!“ — volt Keresztelő János prédikációjának magva. „Térjete meg!“ görögül „metanoeite“ szószerint azt jelenti, hogy változtassátok meg felfogástokat és azt a módot, ahogy eddig szemléltétek a dolgokat. Rendkívül fontos, ha mi is a helyes felfogást, a helyes nézőpontot és a helyes célt tartjuk mindig szem előtt. Ha majd odakerülünk Isten ítélőszéke elé, a főkérdés így harsan fülünkbe: „Mi volt életcéled?“ — Lappang-e olyasvalami lelkünk legmélyén, ami Istenhez lendít fel?

Életfelfogásunk ne legyen szűkeblű. Nem tanácsos tehát ezért vagy amazért, ilyen vagy amolyan különleges gyakorlatnak szentelni életünket. Életfelfogásunk legyen nagyvonalú és tartós, hogy minden viharral dacolhasson.

Életünk főcéljául egyszerűen tűzzük ki, hogy Istenért dolgozzunk! Ez legtöbb ember szemében úgyszólván megvalósíthatatlan kívánságnak tűnik. Hogyan? .. hát lehet-e szórakozások, sürgönyök, telefonbeszélgetések, üzleti levelek és miegymás nélkül élni? Ha az ember az élet tébolyult forgatagában él, akkor a legaprólékosabbig menő életszentségszabályokat lehetetlen megtartani... Istennek dolgozni, ez megadja az élet lényeges értelmét... Teljesen mindegy, hogy mit csinálsz és hogyan csinálod, hisz munkádnak magában véve homokszemnyi értéke sincs. Mindaz, amit a legszentebb lélek végrehajtani képes, magában vé-

ve tökéletesen értéktelen. Ember csupán emberi eredményt érhet el. A legpazarabb könyv és a legszebb prédikáció sem visz téged magától akár csak arasznyival közelebb Istenhez. „Haszontalan szolgák vagyunk, ami kötelességünk volt, azt cselekedtük“ — olvassuk az Evangéliumban. (Luk. 17, 10.) És ha ez a tétel már az apostolokra érvényes — ha mindannak, amit tettek, nem volt parányi értéke sem, — hát akkor hol tartunk mi képzeletbeli jócselekedeteinkkel? Sőt, önmagában véve, fabatkát sem ér neked a legkitűnőbb előkészületed a szentáldozásra. Egyesegyedül a *kegyelem* nyom a latban.

Akár térdreborulsz és imádkozol, akár pedig ebédedet fogyasztod, — mindegy! Ha pedig Isten nem akarja, akkor hajszálnyival sem üdvösebb lelkiéletedre nézve, ha a kápolnában imádkozol vagy pedig reggelidet szürcsölöd. Mária cselekedetének is

csak abban rejlett nagy értéke, hogy Isten akaratát teljesítette. Istennek igazán nincs szüksége az emberekre, sem pedig a szentségekre. Isten neked a szobádban is pont annyi kegyelmet osztogathat, mint a szentáldozásnál, ha te azzal, hogy szobádban maradsz, Isten akaratát teljesíted. Az egyetlen kérdés, ami fontos, így hangzik: „Istenért cselekszem-e ezt vagy amazt?” *Ha a tőlem telhető legjobbat teszem*, Isten örül, ha Érte teszem. És annak sincs atomnyi jelentősége sem, hogy jól vagy rosszul hajtom-e végre Istennek szentelt feladatokat. Azért teszem, mert Isten akarata és ezért kedve telik benne. Oh és ilymódon mily csodásan egyszerűvé válik az élet!

Vajjon seregestül özönlenek-e a katolikusok a templomba, hogy szentséglátogatást végezzenek? — „Nem érünk rá!” — halljuk elég gyakran. Pedig az isteni Mesternek nagy örömére szolgál, ha legalább

öt percre meglátogatod. „Rendkívül fontos ügyet kell elintéznem“ — mentegetődzöl. Állj csak meg egy pillanatra! Munkád nem válhatik javadra, ha Isten nem szánta annak. Nem volna tehát talán tanácsosabb Isten kívánságát teljesítened és Isten áldását hoznod magaddal munkahelyedre? — Hiszen semmisen sikerülhet Isten nélkül, még a földi ügyek sem. Balgaság azt mondani, hogy nem érünk rá Isten akaratát teljesíteni. A nagy alapelvnek, hogy csak Istennek éljünk, legbensőbb énünkben kell horgonyoznia. És akkor Isten termékenyvé varázsolja életünket. Ha azonban nem Isten életünk mozgató ereje, úgy az csakhamar elhervad és semmivé zsugorodik.

Ha Isten látja, hogy én igen ostoba ember vagyok, azonban Érte élek, akkor az Ő szemében többet jelentek, mint hogyha a legragyogóbb elméjű emberek közé tartoz-

nék, viszont csak magamért és a vilá-
gért élnék. *Csak egy a fontos, még
pedig az, hogy Isten szemében ne
legyek kijátszott kártya.*

Tágítsuk ki pillantásunkat, hogy
magasabb szemszögből és helyesen
lássunk. Ilymódon temérdek gondot
és bánatot takarítunk meg. Csele-
kedjem bármit, üssem akármilyen
okosan nyélbe, értéktelen munka Is-
ten szemében, ha nem Isten országa
számára végzem.

Az írástudó

Most pedig elmélkedjünk arról az
evangliumi írástudóról, aki Istennek
akarta szentelni életét. Arról az írás-
tudóról beszélünk, kinek Krisztus
működését látva és hallgatva, égő
lelkesezés gyulladt lánggra szívében.
„Mester! — hangzott fel lelkes sza-
va, — követlek téged, bárhová
mégyl!“ (Máté 8, 19.) Az írástudó
szinte izzott szent lelkesedésében.

Oh, de mily hirtelen hamvadt el izzó lelkesedése! — Az Úr válasza le-sujtóan, kiábrándítóan hangzott! Minden megszólítás nélkül imigyen panaszkodott: „A rókáknak oduik vannak és az égi madaraknak fészkeik; az Emberfiának pedig nincsen hová fejét lehajtsa.“ (Mt. 8, 20.) Milyen lelki feltételt kell tehát tarsolyunkban magunkkal hoznunk, ha Krisztus hívását akarjuk követni? Krisztus végtelenül örül, ha valaki így szól hozzá: „Követni akarlak!“ Mi pedig biztosítjuk az Urat: „Uram kívánj, amit csak akarsz. Készséggel megadom Néked!“ Bizony, ha ez az ígéret valóban becsületes ígéret volna, rövid egy hét alatt a szentek sorába kerülhetnénk. Mert a szent egészen őszintén ejti ki e szavakat. „Uram, kívánj, amit akarsz!“ Krisztus azt kívánja, hogy lába nyomát kövessük, sőt, hogy oldalán lépkedjünk. Ő akkor sem taszít vissza, ha elfog az elégedetlenség és nekikez-

dünk a panasznak, hogy képtelenek vagyunk annyira előrejutni a lelki életben, amennyire azt szeretnők. Oh, Jézus ezt nem teszi!

Krisztus behatol szándékunk mélyen lappangó magváig... Sóhajtasz: „De miért hagysz engem cserben, Uram, az út kellős közepén?” — Hát csakugyan megdönthetetlen szándé-
kod követni az Urat? Oh, akkor tu-
catnyi kedvenc tervedről kell leten-
ned... Nekünk Jézusra kell bízunk
az útirány kitűzését. És, oh be gyak-
ran tapasztaljuk majd, hogy mi pont
az ellenirányba kanyarodtunk. Na-
gyon sokszor biztosítom Jézust, men-
jen csak előre, én készen állok kö-
vetésére. De vajjon tényleg készen
állok-e? Az első útkanyarulatnál
már cserben hagyom. — Imádkozom
és buzgón könyörgök, erősítsen meg
az Úr kegyelmével belső magamba-
szállásomban. Eltelik vagy három hét
anélkül, hogy valami szótérdemlő
változást észlelnék. Ekkor kifakadok:

„Uram, Te túl lassan haladsz előre!“
— és nem követem tovább.

Bizonyára kemény csapás volt az írástudóra nézve, midőn megtudta, hogy Mesterünknek rosszabb a sora a rókáénál. Krisztus szavait így kell értelmezni: „Ha követni akarsz, készen kell állnod, hogy velem jöjj bárhová.“ Mi rab madarakhoz hasonlítunk. Minden lehető tárgyra szívesen rátapadunk, holott többnyire igazán nem érdemes törődni vele. Ha Isten Atyám és lelkem Jegyese, mi gondom akkor a teremtmények vonzalmára vagy ellenszenvére? — Félek felebarátaimtól és fontosnak tartom, milyen szemmel néznek rám, mit gondolnak rólam és nem kérdelem, vajjon Istennek hogy fest a véleménye rólam?

Ha Istent buzgón akarjuk szolgálni, akkor minden köteléket széjjel kell tépnünk. Ha egyik vagy másik kötelék nem tartana olyan szorosan fogva, könnyedén felemelkedhetnénk

Istenhez. Maradéktalanul kell átadnod magadat az Úr vezetésének! — Krisztus így szól: „Nemigen jutok messzire veled, ha éppen ezt az egyet nem vagy hajlandó megtenni.“ Azokra a kötelékekre célzok, melyek körülhurkolják az embert és szorosan magukhoz fűzik. De mindenekelőtt így hangzik a krisztusi szó: „Ha te mindenáron a magad feje szerint választod utadat és életedet magad akarod formálni, úgy nem léphetsz szolgálatomba. Elvárom, hogy szolgálmat az én akaratom vezérelje.“ — És ha azt feleled, hogy „*mindent*, amit Isten jónak lát tőlem követelni, boldogan oda akarok adni“, akkor eltaláltad az istenkövetelte érzületet.

A szentség ismerve a zavartalan lelki béke. Lelkünk mélyén nyugodtaknak kell maradnunk, történjék bármi is e világon. Azonban vajmi ritka az olyan egyén, akinek ruganyos a lelki élete. Isten azt akarja.

hogy még a leghalkabb akaratnyilvánítását is kövessük. Szívünknek ki kell tágulnia és meg kell növekednie. Krisztus maradéktalan odaadást követel. — A valódi boldogság titka az, hogy kövessük az Úr parancsát. Krisztus azt kívánja, hogy követői teljesen kikapcsolódjanak a világból. Ha nem vagy boldog, valószínűleg olyan dolgokhoz tapadsz még, amelyeket Krisztus nem akar. A világ nem tud néked tartós és kielégítő boldogságot nyújtani.

Ha pedig Isten kegyelme kissé felemel a közönséges szint fölé, hirtelen ráeszmélsz, hogy élted folyása sohasem olyan, mint elvártad... Isten mindenre kész, sohasem akaratoskodó szolgát akar. Nincs is kellemtlenebb az olyan szolgánál, aki mindent kedvetlenül, immel-ámmal teljesít és fikarcnyival sem végez több munkát, mint amennyire okvetlenül köteles.

Isten kedvence az olyan lélek,

mely imígyen beszél: „Ez Isten akara-
rata. És én teljesen elégedett va-
gyok!“ Tűzd ki ezért életed jelmon-
datául: „Istenem, mit kívánsz, hogy
cselekedjem?“ — Döbbenj rá, hol
rejlett mindez óráig hibád és add át
magadat testestül-lelkestül Istennek.
„Jer, kövess engem!“

Bűn

Hogy ítélkezik Isten a bűnről? —
Nem szabad senki emberfiának akár-
csak egyetlenegy bocsánatos bűnt el-
követni, még akkor sem, ha e bűn
segítségével az egész emberiséget
megtéríthetné. És egyetlenegyszer
sem szabad hazudnia, valamint szigo-
rúan tilos szabad folyást engedni sze-
retetlen indulatának, még akkor is,
ha ezzel egyébként kitűnő és kívá-
natos cselekedetet hajthatna végre.
Mert a bűn, — még a bocsánatos
bűn is, — Isten megsértése. A
mennyekben egyetlenegy lélek sem

volna képes Isten ellen vétkezni. Csak, mert nem ismerjük Istent, vagy mert képtelenek vagyunk jósgát felfogni, ismerjük félre a bűn lényegét. Minden bocsánatos bűn mélyen sérti Istent. És a világ minden kincséért sem szabad bünt elkövetnünk.

Megelégedés

Lényünket tökéletesen át kell itatnunk azzal a tudattal, hogy Isten hasonlíthatatlanul több jót tesz velünk, mint amennyit megérdemlünk. A mi nyomorúságos kis mécsesünk csak halvány visszfénye a végtelenül nagy Napnak. És mégis van merészünk, Isten ítélete ellen szót emelni és azt hinni, hogy minden fonákul áll. Határozottan az a véleményem, hogy e téren talán megjavulhatunk, ha komolyan akarjuk. Elégedetlenség soha sincs rendjén. Minden, ami történik itt e földön, Isten engedélyéből történik.

Valamennyiünknek örömtartalékok kellene magunkkal vinnünk, amelyet szükség idején előszedhetnénk. Isten ezt az örömtartalékokat mindig újból kiegészíti, feltéve hogy megengedjük Neki. Minél felhevültebbek vagyunk, annál jobban elbírnak egy kanna hideg vizet. És ez szakasztott így van a lelki életben is. A szenvedéstől irtózó rettegésünknek főoka, hogy örömtartalékunk oly silány.

Ha elégedett vagy Istenben, nincs szükséged többé felebarátaidra. Minél izzóbb belső tűz hevít, annál könnyebben siklasz át az élet minden nehézségén. A vértanúhalál kilátása az őskeresztényre nézve sem volt nagy gyönyörűség. Ámde örömtartaléka oly hatalmas volt, hogy ennek ellenére boldog tudott lenni. A vértanúk gyakran alig éreztek valamit kínjaikból, annyira telített volt lelkük örömmel és belső megelégedéssel. Ha barátaink véleménye homlokegyenest ellentétben áll a mi-

énkel, mi azonban tudjuk, hogy Isten sugallatát követjük, akkor felül-emelkedünk barátaink ellenvéleményén. Ha tudjuk, hogy kivívtuk Isten megelégedését, van-e akkor a legcsekélyebb súlya annak, hogy tesszünk-e környezetünknek vagy sem? Ha mi Istennel békében élünk és kegyelmében sütkérezünk, mily bótorság lenne, ha elszomorítana az, hogy az emberek nem tartanak velünk lépést!

Önzetlenség

„A szeretet nem keresi a magáét.“ (1. Kor. 13, 5.) A világ pont ellenkezőleg gondolkodik, mint az apostolok. Mi valamennyien a „keresd a magad hasznát!“ jelszó jegyében növekedtünk fel. Megszoktuk már, hogy félistent csináljunk magunkból. Szerintünk mindenkinek csak egy gondja legyen, nevezetesen, hogy saját énjét tekintse a világ közepének,

mintha bizony valamennyien kiskirályok lennének saját külön birodalmunkban. Mi ezt a viselkedést „szükséges önbecsülésnek“ kereszteltük. „Engem“ illet az első hely. Megvannak a jogaink és ezeket féltékenyen kell őriznünk. És minél nagyobb hatalmat, gazdagságot és megbecsülést kaparintok magamnak, hát annál jobb! Nekem önálló királlyal kell rendelkeznem és e királlyal én vagyok korlátlan uralkodója. Elvégre azért kaptam a szabad akaratomat, hogy saját utamon haladjak és azért kaptam megismerésemet, hogy másokra rákényszeríthessem azt. És első gondolatunk mindig csak az marad, hogy mennyi hasznot hajt ez *nekem?* — Ha például egy pompás napra gondolok, nem igen firtatom, vajjon jó-e másnak is, ha nekem jó. „Hát csak nem képezed, hogy én mások gondoskodásáért vagyok itt? És ha én nem gondoskodom magamról, hát akkor

ugyan ki gondoskodik énrólam?“ --
Mily szörnyen szűkkeblű a legtöbb ember! Ha lényünk erőteljesebb, kíméletlenül visszalökjük a gyengéket. Ha pedig mi vagyunk gyengék, nagyon rossz néven vesszük, ha mások félre mernek terelni útjuktól.

Én mindig a magamét keresem, még a felebaráti szeretetben is. Szeretem barátaimat, mert segítségemre sietnek, mert hasznomra vannak. Kevés ember veszi észre, mennyire uralja életét e felfogás. Nekünk abban a mértékben tetszik vagy nem tetszik valami, amily mértékben hasznunkra vagy kárunkra van. Váltig azt tanácsolják nekünk, óvd érdekedet, ha pedig valamely magatartás nincs inyedre, vedd sutba! Ami pedig a többi embert illeti, hát gondoskodjék ki-ki magáról!

Át akarunk térni nemesebb életmódra és önzetlen életet szeretnénk folytatni. És minél jobban megközelítjük az önzetlenséget, annál köze-

lebb jutunk egyúttal a nemes élet ama legmagasabb fokához, amelyre embertermészetünk egyáltalán képes. Pont abban az arányban, ahogy inkább másokkal összefüggésben szemléljük a dolgokat, mint önmagunkkal. fogunk Krisztus felé közeledni. Mindent Istenért és mások kedvéért cselekedj! Ha azonban gondosan elkerülsz minden fáradságot és minden felelősséget és állandóan csak a saját önös kívánságaidra és saját előnyödre vetíted gondolataidat, akkor szüntelen lelkifurdalás léssen osztályrészed.

Igen, ... de hogy jutok az önzetlenségig? Tudni szeretném annak módját, hogy kevesebbet gondoljak magamra. Hogyan szabaduljak meg a kényszertől, hogy ne mindig csakis magam kényelmének és saját előmenetelemnek éljek? — Úgy, hogy mindent, amit teszek, Isten kedvéért tegyem és igyekezzem gondolataimat saját énemtől távoltartani.

Ha pedig mindig önmagadat sajná-
lod, akkor Jób barátaihoz válsz ha-
sonlóvá, mégha esetleg akarsz is
másokon segíteni. Elsősorban mindig
Istenre kellene gondolnunk. És ek-
kor e kérdéssel fordulni önmagunk-
hoz: „Hogy segíthetnénk mások ba-
ján? Hogy óvhatom meg embertár-
saimat a gondoktól és szerencsétlen-
ségektől?” Az igaz vallást valóban
nem az a törekvés jellemzi, hogy
másokat kiszorítsunk a helyükről.
Ha valóban boldog akarsz lenni, légy
olyan önzetlen, amennyire csak le-
hetséges. Mert boldogok-e az önző
emberek? — Olyan ember nincs, aki
jónéven veszi, ha valaki vele szem-
ben az urat játssza. Ki szereti hát
az önző embert? — A legkevesebb,
amit követelhetünk, hogy ne légy
önző! Mi azonban nem érjük be a
legcsekélyebbel. Minél önzetlenebbek
leszünk, annál biztosabban közele-
dünk Mesterünk felé. Ha pedig fá-
radozásunk odairányul, hogy ne ma-

gunkat, de Mesterünket keressük, bizonyára meg is találjuk. Ha gondterhelt és földresujtott vagy, kísérel meg másokat kimenteni bajukból! Az önzetlenségnek bizonyos kisugárzó ereje van. „Az ő látogatása, — mondják az emberek, — megjavít!” Minél jobban kilépünk önmagunkból és minél inkább háttérbe szorítjuk énjünket, annál erőteljesebben működünk Isten szolgálatában.

Idő és örökkévalóság

Végtelenül ostobák, vagy legalább is nagyon csökönyösek lennénk, ha egyszerűen kijelentenők, hogy minden rövid élet egyben elhibázott élet, míg minden hosszú életet egyúttal siker koronáz. Cselekedeteink igaz zsinórmértéke korántsem az időtartam, hanem az erőbőség. „Dicsteljes élet egyetlen jól kitöltött órája szürke emberöltővel ér fel“, — tartja a nemcsak szép, de igaz közmondás.

Nem tekinthetünk befejezetlennek egyetlenegy életet sem, amely teljesítette Isten akaratát és megérlelte a gyümölcsöt, melyért Isten teremtette, még akkor sem, ha a vég — szerintünk, — túlkorán következett be. Sőt már a régi pogányok is fel fogták, hogy a hosszú élet éppenséggel nem jelent mindig áldást. E nézetüket illusztrálja régi közmondásuk „Akit az istenek szeretnek, ifjan hal meg.“ A régi pogányok keservesen érezték az élet súlyát és mindenkit boldognak tekintettek, aki már megszabadult tőle. Tehát mennyivel hatványozottabban hiheti a keresztény ember, hogy Isten jóságból, nem pedig bosszúból rövidít meg egy-egy emberéletet és hogy e rövid, de betöltött élet szépségét és tisztaságát, a halál csak emeli, nem pedig csökkenti és így megvalósulnak a Bölcsék Könyvének szavai: „Elragadta, hogy a gonoszság meg ne rontsa elméjét, s az álnokság

meg ne tévessze lelkét. Mert a bohóság igézete homályba helyezi a jót s a csapongó szenvedély megrontja az ártatlan szívet.“ (4, 11—12.)

A mulandó világ elég vidám, ameddig tart... telezsúfolva csillogó haszontalansággal, telítve aranyfüsttel és talmi fénnel, de mögötte a legcsekélyebb érték sem rejlik. Kacaja tompán cseng és állításaiból hiányzik az őszinteség. De ha a világ még a legjavát nyujtaná is minden földi gyönyörűségnek, az éhes lelket sohasem tudná kielégíteni. Az annyira sóvárogva vágyott földi javak pusztán csak arra szolgálnak, hogy a csillapítandó éhséget még csak fokozzák. A gazdag ember még dúsbabb vagyon után áhítozik. A becsvágyók pedig mind nagyobb és nagyobb hatalom után nyujtják kezüket. Ha tekintetünket nem emeljük fel e világ csalárd pompájának látóhatára fölé, ha elámítva hallgatjuk üres fecsegését és oltárainak bál-

ványimadását, akkor édes-kevés szív-
béli örömben lesz részünk, viszont
annál több lelki zűrzavart aratunk.
A világ minden kísérlete a boldog-
ság megkaparintására hajótörést szen-
ved gyógyíthatatlan hibája követke-
zésében: olyan rövidéletű, mint ere-
dete. Hát nyújthat-e egy feltartóztat-
hatlanul vége felé rohanó világ tar-
tós vigaszt? Mi persze a világ lég-
körében növekedtünk, annak levegő-
jét szívjuk. Tehát nehezünkre esik
másként értékelni, mint ahogy ő ön-
magát értékeli. Szakadatlanul azt du-
rulsolja fülünkbe, milyen finom és
gyönyörű és boldog ő és milyen
nagyszerű dolog, ha jóbarátunk és
milyen veszedelmes, ha ellenségünk-
ké válik. Ha megvetjük, csúszik-mászik
előttünk és lábbal tipor, ha félünk
tőle.

Száz és száz igérettel áztat, de
eszébe se jut beváltani ígérését. Még
a jámborság álarcát is képes arcára
húzni, hogy biztosabban lépre csal-

jon. Hosszú darabig szépen veünk sétál az úton, majd hirtelen mellékútra kanyarodik, hogy ezzel tévútra vezessen. Figyelmünket pedig eltereli, szemünket beköti, hogy ne lássuk, merre vezet utunk, mert ez szintén hozzátartozik tervszerű politikájához s ez hatalmának titka. Közben pedig elkerülhetetlenül közeledik célja felé. Királyságok emelkednek és dőlnek romba. Régi hatalmak új szereposztásban lépnek újra színre. Minden megváltozik ama tény kivételével, hogy minden változik. Még csak alig pár esztendő — oh mily csekélység az Örökkévalóságához viszonyítva! — és ez a föld maga, valamennyi művével egyetemben, mellyel az ember telehintette, városai, palotái, tornyai, minden, de minden, lángok martaléka lesz. Maga a látható ég is papírtekercsként hamvad el a tűzben. Hová zuhan akkor a világ összes királyságával és minden dicsőségével együtt?

Ha valaki valaha meghódította volna az egész világot, el kellene vesztenie mégis, hiszen megszűnik lenni. És a világ meg fog szűnni. Azonban mielőtt a semmibe enyészik, végig kell szenvednie büntetését és Isten ítélőszéke elé kell lépnie.

Gondolatban magasan fenn állunk az égben és lepillantunk a földre. helyesebben arra a helyre, ahol valaha keringett. A nagy fehér trónusról sugárzó, káprázatos fényben minden világosan kidomborodik szemünk előtt. A föld ködkárpitja felgördül és tovaszáll. A világ látszata, kép-mutatása, hamis mértékeivel együtt megsemmisül. Egyedül az igazság, az erkölcsi erő, de főleg a *hősies erkölcsi erő* találja meg jutalmát. Az örök jutalmat...

A jók hibája

A jóknál az első hiba, mely szemünkbe ötlük, *érzékenységük*. Tüze-

tesebben kifejezve, az olyan dolgok iránti túlérzékenységük, melyek pedig éppenséggel nem nevezhetők fontosaknak. Az érzékeny ember ott is megbotránkozik, ahol semmi rosszát sem szándékoztak cselekedni... Nagyon sajátos módon érint, ha igazán jó embereket figyelek meg és látom, mily csip-csup dolgokat engednek rágódni lelkükön. Az embernek tökéletesen ki kell kapcsolódnia önmagából és egyszersmindenkorra lemondani az érzékenység fényűzéséről. Csak annak a forró váagnak kellene uralkodnia lelkén, hogy Isten dicsőségét gyarapítsa és hogy Isten kezében készséges, hajlékony eszköz legyen e dicsőség növelésére. Állítsuk be magunkat e nemes célra és iparkodjunk mindjobban hozzáidomulni. Valóban meglepő dolog, ha olyan egyéneknél fedezünk fel ilyen beteges érzékenységet, akik szívesen akár tűzbe vetnék magukat Krisztusért. A kiválasztott lélek egyik ki-

váltsága, hogy nem érzékeny. Gondolatainkat inkább egészen Isten dolgára és a lelkek üdvére kellene irányítanunk — az ilyen nevetséges semmiségekre pedig ne pazaroljuk a drága időt.

De van egy másik hiba is, mely szintén nem megy ritkaságszámba a jóknál, s ez a *féltékenység*. Oh bár el tudnók kergetni a jámborság világából a féltékenységet! Mily hallatlanul nagy jótétemény volna ez! Néha halvány sejtelmünk sincs róla, hogy féltékenyek vagyunk és szentül hisszük, hogy mentesek vagyunk e rút hibától. Jól vigyázz! Mert mi nem azon a téren féltékenykedünk, amelyben nem remélünk továbbjutni. Minden emberben lappang valamilyes becsvágy. Van olyan, aki a társaságban szeretne ragyogni, míg mások azt óhajtanák, hogy nagyon jámbornak tartsák őket. És ha hallod, hogy másoknál éppen azokat a tulajdonságokat dicsérik, amelyekkel

te szeretnél tündökölni és amelyekért te vársz dicséretet, mondd, miért döbbsz meg egy kicsikét? A féltékenységről úgy szólván azt állíthatnók, hogy egy pillanatban — vagy talán utána? — hal meg halálunkkal. Ha létrehozhatnók a csodát, hogy az emberek féltékenység nélkül munkálkodjanak egymással, Isten műve mérhetetlen nyereséghez jutna... Ugye nehezen küzdöd le hajlamodat, hogy néhány emberrel szemben ki ne mutasd ellenszenvedet? És talán nem érzel némi kárörömöt szívedben mozgolódní, ha hallod, hogy egyik-másik ellenszenves ismerősöd bajba keveredett? Miért hallod készörömezt, ha valakit gyaláznak?

Meg tudom-e tisztítani lelkemet az érzékenységtől és féltékenységtől? Hogyan válhatok mindig önzetlenebbé és hogyan feledkezhetem meg önmagamról? — Félre akarok tolni minden törekvést, mely önkielégülé-

semet célozza... Fordulj könyörgő szóval isteni Mesteredhez a szentáldozáskor, s kérd, szabadítson meg az érzékenységtől és a féltékenységtől!

Napimunkánk

„Te azért a munkának terhét hordozzad, mint Krisztus jó vitéze!” — mondotta Szent Pál. Oh, mintha mindannyiunk lelke mélyéből fakadnának az apostol szavai! „Munkád terhét!” Mit nevezünk munkatehernek? — Vajjon igaz-e, hogy Isten Ádám minden egyes gyermekére meghatározott munkát ró, melyet kötelessége jól végrehajtani? Az apostol szava mindenestre ezt célozza. Igaz ugyan, hogy elsősorban Timotheusnak szól. Ámde egyetlen embernek sem szabad tétlenül álldogálnia egész nap az élet piacán. Természetszerűleg szolgák vagyunk valamennyien. Az emberiség nagy,

lelkes hajtókerekének egy-egy alkatrésze minden ember, mindannyian az élő szervezet sejtjei vagyunk. És meg kell valósítanunk Isten szándékát e világban, melyet lakhelyül jelölt ki a számunkra.

Az emberiség méhkasában nincs helyük a heréknek. Minden egyes embernek megvan a maga kiosztott helye és kiszabott feladata. És minden ember köteles elvégezni az összfeladathól a reá eső adagot, vagyis az össztervben saját feladatát leróni. Isten szolgálatában munkásnak lenni, azt jelenti, hogy életünkben valami meghatározott munkát a mi gondunkra bíztak és ez a munka egyet jelent az élettal. E munka feltétele mellett kaptuk Istentől életünket. Szent kötelességünk Isten dolgát képviselni és parancsait végrehajtani. Az Úr felette nagyvonalú és kíméletes Mester. De azért nem akar és nem is tud lemondani a parancsszóról és életművünk vezetésé-

ról. És nemcsak azért követeli, hogy dolgozzunk, hogy jók maradjunk és időnket hasznosan értékesítsük, hanem mert minden halandó életen és mindenben, ami csak e világon van, isteni terv vonul végig és ezt az isteni tervet a Teremtő velünk: teremtményeivel, akarja végrehajtani. Életünk tehát isteni terv, melybe az Úr belevonta közreműködésünket. E tényből világosan láthatod, miképpen kell felfognod a kötelesség fogalmát. Mindannyiunkra kötelességet róttak. Krisztus így szólt Atyjához az Utolsó vacsorán: „Elvégeztem a munkát, melyet rám bízál.“ (Ján. 17, 4.) -- De melyik az én feladatom? Hogy tudok ráérezni? E kérdést legtöbb esetben már a külső körülmények megoldják. Isten művévé idomulhat minden elképzelhető munka, ha Istennek szentelik. És e munkának korántsem kell valami egészen fenségesnek, valami nagysúlyúnak lennie. Lehet — és mily gyakori eset-

ben! — a mindennapi közönséges robot, hiszen ez a legtöbb ember osztályrésze. Isten csupán annyit kíván, hogy megtegyük, amit meg kell tennünk és hogy életünket Jézus Krisztus jó szolgálói gyanánt éljük, más szóval, hogy Krisztus lobogója alatt harcoljunk, Krisztus barátságát keressük, összekapcsolódjunk Krisztussal és elismerjük Krisztust bajtársunknak és hadvezérünknek.

Napjaink lehetnek rövidre szabottak vagy sok verejtékes év állhat előttünk. De akár rövid, akár hosszú is életünk, ki kell tartanunk hűségesen utolsó lehelletünkig. És mit számít az idő, ha mindig és mindenkor drága Mesterünk akaratát teljesítjük? Az élet Isten nélkül üres, rideg és közönséges, míg az Istennek szentelt élet — bármely polcra helyez is sorsunk, — gazdag, termékeny és nemes.

Üdvöztő béke

Krisztus a Béke Fejedelmeként jött és merőben ismeretlen eszmét plántált a világba. Azért jött, hogy elhozza az emberiségnek a szívek békéjét. És üdvözlő szavai „Béke veletek!” is e szándékát jelképezik.

Valóban, Krisztus azt kívánja, hogy derültek legyünk, noha e kívánságát kifejezetten szavakban nem is tolmácsolta. Derűt jött osztogatni. És Krisztus az egyedüli Lény, Aki megajándékozhatja az emberiséget azzal a békével, melyről mi, keresztények felismerhetők vagyunk. A krisztusi béke adományát csak azok tudják értékelni, akik birtokolják. És az emberek sohasem foghatták volna fel tökéletesen Krisztus tanait, ha rá nem döbbennek az Úr békéjére. A világ elrabolhatja tőlünk javainkat és vérünket, életünket és egészségünket, de Krisztus békéjét nem rabolhatja el tőlünk sohasem!

„Örömötöket senki sem veszi el tőletek!“ biztat az evangélium. (Ján. 16, 22.) Kecsegtet tehát a remény, hogy ezt a békét a világon semmi el nem rabolhatja tőlem.

Ha Istennel akarsz beszélni, úgy e békének szívedben kellene lakoznia. Néha bizony merőben lehetetlen vállalkozásnak tűnik összekapcsolódni Istennel. Ha azonban Krisztus békéjét hordozod szíved mélyén, ez nem eshetik meg veled. Sokan, akik őszintén szomjaznak Istent és komolyan akarnak megjavulni, keresésükben nekiesnek a szöszékeknek, könyveknek, lelkigyakorlatoknak és mit tudom én minek! és végül lesujtva érzik, hogy lépésnyivel sem jutottak közelebb Istenhez. Most nem azokról beszélek, akik valami súlyos hibát, teszem szeretetlenséget vagy büszkeséget cipelnek magukban. Hiszen ilyen embernél igazán nem nehéz megérteni, miért nem közeledhetik Istenhez. Én a valóban kiváló embe-

rekről szólók, kik minden lehető megtesznek, amit Isten — véleményük szerint — követel tőlük, de minden erőfeszítésük ellenére mégsem járja át vallásosságuk egész lényüket. Hiába!... a vallás nem élet-elemük. Oh mily kár, hogy életük nem kerekesebb és tökéletesebb! Miért nem tudnak maradék nélkül önzetlenek lenni és miért nem rendelkeznek több magával ragadó erővel, hogy másokat is Istenhez vezethessenek? Ez az élet egyik nagy talánya és az ember egyik nagy csalódása. Találkozunk emberekkel, akik bár lánggra gyulladnak a magasztos eszmék tüzétől, viszont hiányzik lelkükből a belső béke s így lehetetlenné teszik még magának a Mindenható Istennek is, hogy szólhasson hozzájuk.

Krisztus Názáretben nem sok csodát művelt a názáretiek hitetlensége miatt, akiknek nehezükre esett Jézusban hinni, mert tudták, hogy Mária Fia volt. De megismétlődhet ez

az eset nálunk is. Nagyon ritkán áraszt el a béke, mert éppen akkor kopog lelkünk legmélyén, amikor ádáz lárma tombol körülöttünk, mely elnyomja a béke halk szavát és fülünk süket marad. Hát talán megérthetünk-e akár csak egy árva szót is, ha künn az utcán teherautó dübörög végig? — „Ne nyugtalankodjék a ti szívetek!“ — hirdeti az Ige. (Ján. 14, 1.) Hát ez mind szép és jó. De hogyan szabadulok meg a rettegetéstől, hogy az ilyen nyugtalanság mégis csak utólér? És amikor Krisztus isteni titkait akarja nekem kinyilatkoztatni, akkor így szabódom: „Oly nyugtalan vagyok. E pillanatban igazán nem hallgathatlak meg. Előbb ezt vagy amazt a nehézséget kell félrehárítanom az útból.“ Oh mily pótolhatatlan kár, ily könnyelműen elvesztegetni az Úr adományait. Lelkünk felületének mindig nyugodtnak kellene lennie és Istent visszatükröztetnie.

De hogyan nyerhetjük meg ezt a békét? — Csakis egy úton. Krisztus útján. Nem tudhatjuk, mily hosszúra szabott életünk. Prédái vagyunk életkörülményeinknek. Bármilyen történések, sohasem az, amit az ember vár. Minden pillanatban újabb és újabb, szemünkben leküzdhetetlennek és hatalmasnak tűnő nehézségek tornyosulnak utunkon, ha nem hiszünk Istenben és Isten világoralmában. „Elég a napnak a maga baja“ — olvassuk az Evangéliumban. (Máté 6, 34.) Ne aggodalmaskodj a jövőért, de a múltért sem. — Isten, Aki megteremtett és életben tart, imígy figyelmeztet: „Összpontosítsd egész figyelmedet a jelenre! Nem a te dolgod, hogy magadat a jövővel és a múlttal gyötörd.“ „Igen, de mi történik velem holnap?“ — aggodalmaskodol mégis. — „Bízzál Istenben! Ha Istenbe helyezed bizalmadat, úgy meglesz lelked békéje. Add át énedet maradék nélkül Isten ke-

zébe! És krisztusi béke költözik majd szívedbe, melyet senkisémet vehet el tőled.“

Ha Istennel jó egyetértésben élsz, akkor az áhított lelki béke osztályrészed lesz. Ámde, ha boldogságodat attól teszed függővé, vajjon mi a véleménye valakinek rólad vagy ha netalán az aggaszt, hogy nem nyered el valakinek a tetszését, akkor hogyan várhatod belső békédet? Talán egyszerően kijelented a Mesternek, hogy néked fontosabb bárkinek rólad alkotott kedvező véleménye, mint az Övé? Bizzál Istenben! És béke költözik szívedbe. És kitárul a gyönyörteljes út Isten felé. Ha Isten mindig melletted áll, akkor miért is gyötörnéd magad? — Igaz, hogy szörnyen balga is lehetsz és napjaidat kételyekkel és aggodalmakkal, panaszokkal és jajokkal töltheted el. Pedig váltig bizonygatod, mennyire buzgólkodol vallásosságodat cselekedetekre váltani. Igen ám, de ha

balga módon félrelököd utadból a bizalmat, úgy sohasem érhetsz el sikert!

Ha pedig nem helyezed bizalmadat Istenbe, mondd vajjon ki károsul? Isten engedélye nélkül senkisen mozgathatja akár kis ujját sem. Oh és mily mennyei gyönyörűség, belső békével bírni! Mily súlyos gondteher kerül le ama ember válláról, aki mindenben *Istent látja*. Számára már megszűnik minden félelmetes dolog. A bűn kivételével. Ezt aláírom. Tarts bünbánatot! És Isten megbocsát! — És mennyire segítségünkre van ez a belső béke, hogy nyugodtan szemlélhessünk minden eseményt! Embertársaink rútol viselkedhetnek velünk szemben, elvégre Isten nem fosztja meg őket szabad akaratuktól. De imádkozzunk a krisztusi békéért, melyet Isten oly készségesen nyújt felénk. És ha ezt tesszük, minden surlódás mintegy varázsűtésre megszűnik. Az élet megpróbálta-

tásai és gondjai nem zavarhatják többé a mi lelki békénket. Mert immár állandóan begyökerezettek vagyunk a krisztusi békébe. És előízét kóstolhatjuk annak a szent békének, amelyet az Úr egykor örökre megad nekünk.

A szegény lelkek

Jób könyvében van az a passzus, amelyet az Egyház a tisztító tűzben sinylődő lelkekre alkalmaz: „Szánjatok meg! Szánjatok meg legalább ti, barátaim.“ (19, 21.) — E könyörgés felhívás szánalmunkra, irgalmasságunkra. Vegyük kissé bonckés alá, milyen mértékben tulajdonunk ez az erény? Miért fogja el szívünket szánalom valaki iránt? Vajjon a szánalom olyan tulajdonság-e, melyet ápolni kell, avagy — sokan ezt vallják! — a részvét csak emberi gyöngeség, mely nyugalunkat háborgatja? Nem jobb-e vajjon

begubózni valami lelki cellába és minél kevesebbet törődni a külvilággal? — „Ha boldog akarsz lenni. — erősködik a közömbösek tábora. — jobb, ha minél kevésbbé veszel más ember bajáról és gondjáról tudomást. Soh'se törődj velük! Ne is közelíts hozzájuk! Irj, ha ismerősöd meghal, pár hideg részvétsort családjának és azután verd ki az egész gyászos ügyet fejedből!“ — Mi ez? Kifinomított, rettenetes önzés!...

Senki sem vallaná meg szívesen, hogy íme most rátapintottunk életfelfogására. Viszont nem ábrázolja-e hiven valódi beállításunkat a földi emberrel és a tisztítóűzben szenvedőkkel szemben? — Jób barátainak könyörög, szánják meg őt. Vajjon értelmes volt-e Jób könyörgése? Nyitott-e szemünk más ember baja meglátására? — Sokan úgyszólván vakok mások baját és szerencsétlenségét észrevenni. Közönyüket azzal indokolják, hogy az életben nem rit-

ka dolog a képmutatás, miért is — hiányos vagy semilyen megfigyelésük folyományaként, — egyszerűen vonakodnak alamizsnát osztogatni, legfeljebb valami nyilvános jótékonyági intézménynek hajítanak oda pár garast. És hozzáteszik: „Hisz annyi a szélhámos!“ És begubóznak, attól tartva, hogy ments' Isten, megindítja valami lágy szívüket!

Hclott szent kötelességünk részvétünkkel segítségére sietni embertársainknak és, ha a körülmények megkívánják, jóval többet nyújtani pusztá részvétnél. Nagyon üdvös, ha nyitott a szemünk az idegen nyomorúság meglátására. Felebarátaink érdekében végzendő köteles munkánk oroszánrésznéek abban kellene kimerülnie, hogy megértéssel és együttérzéssel és szánalomtól túlcserdülő szívvel siessünk segítéükre.

E téren milyen példával világított előttünk az Úr? — Tudjuk ugye. mily szertelenül nagy volt szánalma

és irgalma! És Mária szeme is oly nyílt volt a baj és gond felfedezésére, hogy egészen rendkívüli kérést intézett Fiához, amikor kifogyott a bor a kánai mennyegzőn. Nagyon feltűnő, mily gyakran emlegetik az evangéliumban Krisztus szánalmát. „Látván pedig a sereget, megkönyörülte rajtuk; mert el valának gyötörve és lesujtva, mint a pásztor nélkül való juhok.“ (Máté 9, 36.) Isten készsége határtalan megbocsátásunkra. Sohasem önti el a harag. Szánja az embereket. Ha egy kis gyermek földrepottyán, édesanyja csak azért sajnálja, hogy még nem tud járni. Isten szánalma a sírig elkísér. Szánja gyengeségeinket, szánja vétkeinket. Sőt, még ha tudatosan hibát követünk el, sem fogja el méreg és harag, hanem így gondolkodik: „Nem tudják, mit cselekszenek!“ (Luk. 23, 34.)

Oh hová süllyednénk Isten végtelen szánalma nélkül? — De vajjon

az én szívemet is oly könnyen lágyítja meg a szájalom? Vagy pedig ahhoz a fajtához tartozom, amely érzelemvilágát szigorúan üzleti alapelvek szerint szabályozza és a bajba jutott felebarátról imigyen nyilatkozik: „Úgy kell neki! Megérdemli!“ És ugye, ha engem valaki fényes nappal igazságtalanul megbánt, akkor megbotránkozva kiáltok fel: „Semmi közöm ehhez az emberhez!“ Hát rendben van ez így? Hát csakugyan irgalmasak vagyunk? — Irgalmasságunk legdöntőbb próbaköve házunk népe és jóbarátaink. Itt rögtön észre lehet venni a bajt. Ha irgalmas akarsz lenni a szegény lelkek iránt, kezd a könyörületességet azal, hogy a mennyekbe vezető úton útitársaid számára melegen érző szívet tartogassál.

Gondolj az irgalmas szamaritánus történetére. A pap megpillantotta a szegény sebesültet. A levita is látta. Ámde mindkettő közömbösen tovább-

állott. Csak a szamaritánus sietett a sebesülthöz és elkövetett minden erejéből telhetőt. És Jézus kérdi: „Melyik volt felebarátja?” (Luk. 10. 36.) — Az, aki irgalmat gyakorolt.

Bajt és gondot tapasztalunk saját családjunk vagy barátaink körében. Nos, ilyenkor hogy viselkedünk? — „Sohasem tudom, mit mondjak neked, — vallod be. — Én a betegszobában hasznavehetetlen vagyok. Ügyetlen a kezem, semmitem sikerül úgy, mint szeretném.” Hát persze, hogy semmitem sikerül, ha szíved kemény, mint a kő! És természetes, hogy nem találsz kellő szavakat!... Egyet azonban meg kell tanulnod ebből, nevezetesen, hogy szíved korántsem olyan jó, mint hiszed. Már az is hathatós segítség, ha egyszerűen csak eláruljuk szánalmunkat. Ugye neked is jólesik, ha bajba kerülve, biztosan érzed, hogy az a személy, akivel beszélsz — ha nem is tud bajodra segíteni (sőt egy pil-

lanatig sem vártad, hogy ezt megtegye) — telve van jóssággal és számalommal, — hogy kíméletesen viselkedik veled és gyengédségével szeretné kifejezni nagy veledérzését.

Vigyünk tehát a szenvedőknek szeretetet és irgalmat! A tisztítótűzben nagy a baj és szenvedés és nyomorúság. Ha Jézus oly nagy dicsérettel tünteti ki az irgalmas szamaritánust, akkor kétségkívül örömtölti majd el szívét, ha mi a tisztítótűzben sinylődő szegény lelkekért imádkozunk és engesztelünk értük vagy alamizsnát osztogatunk, ha módunk megengedi.

Ha valaki ellen eddig haragot tápláltunk szívünkben, küzdjük le e csúnya érzést! És mondjunk le arról a kétes örömről is, hogy másokról — sőt néha egész népekről, — barátságtalanul nyilatkozunk. Az önsanyargatásnak ez a módja a szegény lelkeknek nagyon becses, számunkra pedig kitűnő. És tartha-

tunk-e attól, hogy az irgalom terén talán túl sokat lehet tenni?

Az angyalok

Kétségtelen, hogy minden halandó oldalára születésekor őrangyal kerül. Isten e nagy barátai egyikének feladatául szabja, hogy gondunkat viselje. E gondolat szítsa fel szívünkben legmélyebb hálaérzésünket Isten iránt és indítson arra a megszegyenítő beismerésre, hogy mily kevésbé használjuk fel ezt a kegyelmet. „Angyalaidnak parancsolt felőled, őrizzenek téged utadon.“ (Zsolt, 91. 11—12.) Az ördög e szavakat, hogy „útjaidban őrizzenek“ kihagyta, amikor Jézust megkönyékezte a pusztában. Az angyalok nem azért őriznek, hogy cirkuszi mutatványokat végezzünk és hogy a háztetőről sértetlenül ugráljunk le. Minden őrangyal sajátos feladata az, hogy őriz, vezet és a jó út felé irányít, továbbá

gondoskodik arról, hogy egyenest Isten felé igyekezzünk. Sokszor megjelennek és mutatják az utat. Lásd Tóbiás könyvét... Lelki életemben vak és érzéketlen lehetek, akár a fadarab, viszont majd kettérepedek az önhittségtől. Mily mérhetetlen áldás, ha isteni kegyelem révén megvilágosítva *felfogjuk*, mit kíván tőlünk Isten? Ha visszapillantunk lepergett életünkre, számtalan hibánkra kell bukkannunk, melyeket könnyen elkerülhetünk, ha őrangyalunkat buzgóbban tiszteljük. Imádkozz tehát őrangyalodhoz, mutassa meg, mitévő légy! E tekintetben — sajnos, — közülünk oh be sokan túlságos biztonságban ringatják magukat és azt hiszik, ők nem szorulnak segítségre, holott őrangyalunkhoz intézett imánk szerényebbé és alázatosabbá tesz. Hát Isten miért teremtette mennyei udvartartásában e különös barátokat számunkra? Az egyik ok, mert szeret. A másik ok

a bűnbeesés történetéből sarjadzik. Ádámot és Évát megkörnyékezte az ördög. És Isten megengedi a bűnbeesés óta, hogy a gonosz szellemek ezentúl is kísértésbe vigyék az embert. A gonosz szellemek pedig annál inkább elemükben érzik magukat, minél több zűrzavart kotornak fel. Miután tehát az embernél magasabb értelmű és erősebb akaratúval rendelkező lények settenkednek nyomunkba, akik minket mindenáron magukkal akarnak rántani a mélységbe, az Úr az emberiség oltalmára hasonló rendű segítséget nyújt. De megvilágosodott-e már agyunkban egyáltalán az a tény, hogy mi kétféle szellemvilág harci játéka vagyunk? Az egyik oldalon az angyalok, a másikon pedig az ördögök küzdenek értünk.

Bárhon is őrizték a legméltóságosabb Oltáriszentséget, jelen van az angyalok serege, kivált a szentmise, de mindenekelőtt az Úrfelmutatás

alatt. Az egyes országoknak is megvan a maguk védangyala. Népeknek is van angyala s ezeknek feladata a reájuk bízott népért könyörögni Istenhez. A római Szent Franciska állandóan látta őrangyalát. Iparkodjunk tehát őrangyalunk jóbarátjává válni és esdjük gyakran és szeretettel segítségét.

Mária

Az Istenanya iránt érzett hódolatunk növelésére, könyörögnünk kellene a Szentlélekhez a jámborság, a gyengédség és bensőség adományáért. Mária-tiszteletünknek azt a szívélyes bizalmasságot kellene lelkünkben ébresztenie, mely oly gyakran hiányzik Krisztushoz fűződő viszonyunkból. Ha isteni Mesterünket igazán akarjuk szeretni, viselkedjünk Vele és Édesanyjával szemben úgy, mint őszintén szeretett barátunkkal szoktunk.

Az áhítat könnyeit a világ nagyobbára kissé megvető szánakozással nézi le, mintha bizony a könny valami szégyelni való dolog lenne. A világ helyesebbnek tartja, ha kemény — hogy ne mondjam rideg — ember vagy és olyan szavakat használsz, melyek némileg távoltartanak az Úrtól. Ily körülmények között természetesen nem igen kerülhet sor valami különösen baráti érintkezésre közted és az Úr között. Mennyivel bensőségesebb lenne imánk, ha valamivel több szív rejlenék benne. A „könnyek adományáért“ könyörgő fohász az egyház misekönyvének egyik legszebb imája. És lehet-e nyelv bensőségesebb, mint az Énekek Énekének nyelve? ... Nálunk azonban a szentség többnyire a bevett szokások oltárán áldoz. Sokkal könnyebben megtalálnók az utat Mária Fiához, ha szívünkben kissé nagyobb adag szívélyesség lakoznék. Ha az emberek mindjobban közeled-

nek Isten felé, korántsem válnak keményebbekké, sőt fokról-fokra gyengébb érzelmek ébredeznek lelkükben. A legbiztosabb ismertetőjel, hogy közelebb jutottunk Istenhez, ha a gyengédség forrása felbuzog bennünk. A janzenizmus e bensőség ellen küzdött. Ne próbáld azt a látszatot kelteni, mintha egyáltalán nem volna szíved! Ápold inkább gondosan érzelmi világodat! Melengess szíved mélyén benső szeretetet Mária és isteni Fia iránt! Az ájtatosság gyümölcse az ébredő gyengédség léssen és észrevétlenül a mások gondjai iránt is őszinte részvét születik majd szívünkben. E részvét pedig nagyvonalúvá szélesbíti ítéletünket és önzetlenségre nevel. Miért is vagyunk tulajdonképpen keményszívűek másokkal szemben? Mert állandóan önmagunkba húzódunk vissza. Annyira el vagyunk önmagunkkal és nagy tökéletességünkkel foglalva, hogy nemigen érünk rá más ember-

re is gondolni. Ha pedig nem lobog szívedben felebarátaid iránt a szeretet lángja, akkor, ha Isten elé lépsz, viszonyodat Istennel is ugyan-ez a rút hiba ékteleníti el.

Mária mindenekfelett gyengéd volt. Az Ő szeme bezzeg meglátta mások baját! A kánai menyegzőn barátai kedvéért még nyílt visszautasításnak is kitette magát... Ha azt vélem fínomságnak, hogy vallási dolgokban nem árulok el lelkesedést, ha hideg és kemény vagyok, akkor Máriával szemben is hideg és kemény leszek. Holott milyen tiszta öröm és szívbéli vigasz Isten Anyjával beszélgetni! Vele szemben nincs helye a feszélyezettségnek és a gyengéd anyát megillető minden megszólítást bátran használhatunk. Gondolj csak arra a benső szívélyességre, amellyel Neri Szent Fülöp tisztelte a Szűzanyát. Máriának szilárd helyet kellene elfoglalnia mindennapi életünkben.

Tekints Máriára! A Szentszűz megérti életed minden nehézségét. Ő tapasztalásból tudja, mit jelent jelentéktelen szürke személynek lenni. „Hát igen, — ezt belátod, — de Mária tökéletesen alázatos volt!” Valóban az volt. És tudta jól, hogy senksem tartja Őt valami különösen nagy valakinek. Nagyon tévedsz azonban, ha azt hiszed, hogy Mária a sors viszontagságait nem érezte. Szűk sikátorba elrejtve tengette szegényes életét. Határozottan tudta és pillanatra sem feledte el, hogy isteni Fiával úgy bánnak majd egy napon, mint a legközönségesebb gonosztevővel és keresztre feszítik. Ugye, el tudod képzelni egy szerető földi anya keserű érzését, aki tudja, hogy egyetlen fiát lassan, de feltartóztatlanul szörnyű rákbetegség fenyegeti és hogy kínos halál martaléka lészen. De hová törpül az anya fájdalma Mária kínjai mellett, aki tudta, hogy Fiára a legrettenetesebb

lelki és testi szenvedések várnak? Tarts szemlét összes gondod és hiányod felett és hasonlíts össze magadat az Istenanyával! Meg kell tanulnod, hogy a sors minden csapását megadóan viseld el Isten akaratában, hogy állandóan Jézusra és áldott Anyjára tekints és akkor megközelíted az életszentség szintjét. És ha állhatatos maradsz, el is jutsz odáig.

Ha netalán azt vetik szemünkre, hogy túlsok időt szentelünk Máriának, ellenben Jézusnak túlkeveset, úgy hamis szemszögből nézik a dolgot. Hisz nincs ellenmondás kettőjük között. Ritka eset, ha nem egyszerre ötlük agyunkba a két szent Lény neve. Járra át valódat az a sziklasziárd meggyőződés hogy bármi szépet mondasz Máriának, az egyúttal Fia örömeire is szolgál. Krisztus nem bízta meg Anyját fenyítésünkkel. Mária műve az engesztelés. Mária egyengeti utunkat Isten felé. Termé-

szetes, hogy a Máriához vezető utat könnyebben megtaláljuk. És könnyörögd tőle elsősorban a szívélyesség adományát és a minden hamis félelemtől megszabadító kegyelmet.

A legbiztosabb ismertetőjelek egyike, hogy a lelki életben előbbrehaladtunk, ha szívünkben bizalom ébred Mária iránt és amikor eltölt az a tudat, hogy Mária megszerzi számunkra a legnagyobb kegyelmeket is, mert nagyon a Szívébe zárt. Mária-tiszteletünk egész életünkre visszahat, alázatossabbá tesz és közelebb visz Isten szent Szívéhez.

Az apostolok

Az apostolok, — tudjuk — gyakran ügyefogyottak és nehézkesek voltak. Sőt még az utolsó vacsoránál is, amikor Krisztus búcsúbeszédében Atyjára tereli a szót, meggondolatlanul szólal meg Fülöp: „Mutasd meg nekünk az Atyát!” (Ján. 14, 8.)

Szellemi életük tompa volt és „balgagok és késedelmesszívűek voltak mindazok elhívésére, miket a próféta szoltak.“ (Luk. 24, 25.) Amikor Lázár meghalt és Jézus mondá: „Lázár elaludt“ (Ján. 11, 11.), az apostolok nem értették meg az Úr szavát, holott nekik fel kellett volna fogniok az értelmét. Nos, és mi milyen hihetetlenül otromba hibákat követünk el lépten-nyomon? — Ha az Úr egy röpke pillanatra eltakarja orcáját, nyomban nyöszörögni kezdünk, mintha mindörökre eltiltott volna látásától. De ha rádöbbenünk hallatlan nehézkességünkre, vigasztalódhatunk az apostolok példájával, hisz eszünkbe jut, mily drágák voltak ők minden hibájukkal együtt az Úr isteni Szívének. Krisztus oktatni akarta őket. Az apostolok pedig vagy félték tőle, vagy pedig acsarkodtak egymás ellen. Zebedeus fiai — olvassuk az Evangéliumban, — rávették anyjukat, érdeklődjék Jézusnál.

vajjon milyen előkelő szerep vár reájuk az elközelgő Isten országában. Ők maguk nem merték Jézust e kérdéssel zaklatni, ezért szegény anyjukat küldték Hozzá. Ezt tették, két esztendei verejtékes oktatás után! Krisztus keresztül-kasul látott az apostolok szíve minden redőjén, ismerte tanítványai minden hibáját és tökéletlenségét. De türelme mégsem csökkent akár egy másodpercre. Évről-évre tovább élt apostolai körében szelídségben és elnézésben. És hasonlóképpen bánik velünk is. „Mert nem szorult rá, hogy valaki bizonyosságot tegyen az ember felől, mert ő tudta, mi van az emberben.“ — olvassuk János evangéliumában. (2, 25.) Jézus ismerte apostolai múltját és jövődjét. De ez cseppet sem hatott nyomasztólag az apostolsereg kedélyére. Úgy érezték magukat, mint gyermek édesapjánál. Hát talán nehéz feladat Krisztust szeretni? — Oh, hisz lehetetlen nem sze-

retni Őt! — Mindamellett éppen-
séggel nem volt könnyű dolog, Krisz-
tus tanítványának lenni, mint ahogy
nem volt könnyű kitartani oldalán.
Jézus dicsérő szóval emlékezik meg
apostolairól: „De ti vagytok, akik ki-
tartottatok velem megpróbáltatásaim-
ban.“ (Luk. 22, 28.) E kijelentésből
láthatod, mit jelentett az Úr aposto-
lainak. Utánozd tehát az apostolok
ragaszkodását! Fogadd Jézus dorgá-
lását épp annyi készséggel, mint
apostolai fogadták. De főleg utánozd
őket maradéknélküli odaadásukban!

Az apostolok, csaknem kivétel
nélkül, Galilea fiai voltak. A galileai
faj pedig makacskodó, vakmerő, fék-
telen népként volt ismeretes, mely-
nek az engedelmesség ugyancsak
nem volt kenyere. Az áruló Judás
Judea szülötte volt. Krisztus nagyon
kedvelte a vállalkozó szellemű em-
bereket, akik, ha egyszer nekivág-
nak feladatuknak — végre is hajtják
azt. Az apostolok majdnem egytől-

egyik halázmesterséget üzték. A tengerjárók lényében valahogyan olyasmi lappang, ami őket különösen alkalmassá teszi Isten szolgálataira. Nem világi érzelműek, sőt elszakadtak a világtól, nagyon egyszerűek és egyenesek — csupa olyan erény, melyeket nagyon kedvezően lehet felhasználni Isten szolgálatában. A veszedelmet pedig félelem nélkül állták.

Krisztus kedveli az együgyű, gyermeked kedélyű embereket, akik szolgálatában nem haboznak kimutatni merészségüket. Sajnos, tucatjával akad olyanfajta ember, aki Isten szolgálatában minden merészebb vállalkozásra legszívesebben hideg vizet öntene. Mesterünk szívesen látja, ha bátrak vagyunk és lelkes hangulat ösztönöz minden kockázat vállalására. Ha elhatározod, hogy életedben sohasem kockáztatsz vakmerőbb ugrást, hacsak nem tudod jóelőre, hogy sikerül, akkor bezzeg nem túlságo-

san lendülsz előre. Ha nem vagyunk hajlékony viasz Isten kezében, akkor nem tud tetszése szerint felhasználni.

Figyeld csak meg, hogyan édesgette magához Jézus apostolait. Mindjárt az első kettőt, akik János tanítványai voltak. „Mester, hol lakol?“ Erre az Úr: „Jertek és lássátok! És aznap nála maradának“ (Ján. 1, 39.) és megismerték Őt. És most jusson eszedbe, hogy téged milymódon édesgetett Jézus magához, egy alig-alig bensőségesnek nevezhető barátságból, a mindig szorosabbá és szívélyesebbé váló barátságig? — És gondolj arra a nagy szeretetre is, amellyel az apostolok Mesterét körülövezte. Ne feledd el Szent Tamás felkiáltását sem: „Menjünk mi is, hogy meghaljunk vele!“ (Ján. 11, 16.) A Jézussal folytatott meghitt érintkezés csak egy eredményt szülhet: minél tovább időzünk Vele, annál hevesebben lo-

bog fel a szeretet lángja szívünkben. Nincs más út: Mesterünket szeretni kell! — De ki tanítson erre? — Ő Maga...

Jer és kövess engem!

Van-e okunk feltételezni, hogy Krisztus csakugyan szívünkbe óhajt költözni? Merjem-e elhinni, hogy Krisztus bizalmasabb barátjává szemelt ki engem, mint eddig jónak látta? — Akadnak jónéhányan, akik ha sejtenék, hogy Krisztus többet kíván tőlük, mint eddig, szívesen adnák Neki a kívánt többletet. De visszariadnak és félnek a lelki gőg hibájába esni. Ez pedig elhibázott érzés. Most nem a rendi életre célzunk, hanem nagy általánosságban beszélünk. Az a kérdés, többet kíván-e Krisztus tőlem, mint amennyit eddig tettem. Mire Krisztus így válaszol: „Azt akarom, hogy mindazzal szakíts, ami méltatlan hozzád. És akkor jer és kövess engem!”

Ha a tökéletes boldogságra vágysz, ha legnemesebb célod elérésére törekszel, ha azt akarod, hogy végig egész életeden az a bizonyos aranyfonál húzódjék, akkor kövesd megfontolás nélkül Krisztus hívását! Krisztus feltétele így hangzik: „Vagyonodat add el... és jér, kövess engem!” (Luk. 18, 22.) Ezt a krisztusi felhívást nagyobbára a szerzetesek szegénységére vonatkoztatják, holott jóval szélesebb területre terjed. Krisztusnak, az Úrnak — mivel Isten — *mindent meg kell kapnia*. Nemcsak holmi részt és csupán azt, amire nincs éppen égető szükséged.

„Ha tökéletes óhajtasz lenni, akkor nem szabad semmi elválasztó korlátnak közibénk furakodni, — kívánja Jézus. — A tökéletes tanítványom valóban arra törekszik, hogy méltó legyen mindarra, amit érte tettem — és akkor *mindent* elad!” — Szóval azok a dolgok, melyek mindeddig

vonzóerőt gyakoroltak reám, elvonnak Krisztustól? Vajjon mi hessegette el megint igaz belső nyugalmat és mi furakodott közém és Krisztus közé? Talán túlságos vágyam mások szeretete és vonzalma után? Vannak emberek, akiknek annyira hangosan fülükbe cseng Krisztus hívása, hogy már szinte kényelmetlenné válik. De a hangos hívás ellenére mégsem tudják rászánni magukat valami csekélységről lemondani, mely magában véve ugyan jelentéktelen, de mégis elég erővel bír, hogy visszatartsa őket. Hangsúlyozom, hogy mindig olyan lelkekről beszélek, melyek szívesebben meghalának, mintsem önként engednének a nagy kísértésnek.

Oh, ha a mennyekben még lehetséges volna a megbánás, úgy az egész örökkévalóságban egyebet sem lennének az ilyen lelkek, mint szánákbánnák, hogy nem adtak el mindent!

Mert Krisztus e kérdéssel fordul felénk: „Megteszed, bármit követelek tőled?” — De Krisztus sohasem fog emberfelettit kívánni az ember-től. Tudja, hogy állandóan magunkkal cipeljük testünket és vérünket. „Jer és kövess engem!” És nekünk követnünk kell őt, hisz oly kedves, oly szeretetreméltó! Vonzóereje elég erős arra, hogy képesek legyünk mindent sutba vetni, ami visszatart. Tulajdonképpen az tekinthető csodának, hogy a világ gazdagsága egyáltalán oly nagy hatalmat gyakorol reánk. Ha Jézus világosságát engedjük lelkünkbe áradni, akkor a világ összes fényei elhomályosulnak és semmivé enyésznek az Ő ragyogásában... Nincs és nem lehet ahhoz fogható fenséges öröm, mint az Őr követése. Minden más öröm csak parányi hullám az Istenbe merülő öröm óceánjához képest! Krisztus követése az út a legfenségesebb

csúcshoz. Minél tökéletesebbé vá-
lunk, annál több örömben lesz ré-
szünk!

„Jer és kövess engem!”

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	— — — — — — — —	7
Bevezetés	— — — — — — — —	11
Bizalom	— — — — — — — —	12
Lelki nyugalom	— — — — — — — —	14
Vigasz	— — — — — — — —	16
Istenszeretet	— — — — — — — —	18
Szenvedés	— — — — — — — —	21
A legmélt. Oltáriszentség látogatása	—	25
Krisztus és a szamáriai asszony	— —	30
Hogy álljunk helyesen Istennel szemben		35
Isten és a lélek	— — — — — — — —	40
Alázatosság	— — — — — — — —	44
Irgalom	— — — — — — — —	49
Felebaráti szeretet	— — — — — — — —	50
Bizalmatlanság	— — — — — — — —	58
Lelki élet	— — — — — — — —	61
Keresztelő János	— — — — — — — —	70
Az írástudó	— — — — — — — —	75
Bűn	— — — — — — — —	81
Megelégedés	— — — — — — — —	82
Onzatlenség	— — — — — — — —	84
Idő és örökkévalóság	— — — — — — — —	89
A jók hibája	— — — — — — — —	94
Napi munkánk	— — — — — — — —	98
Üdvözítő béke	— — — — — — — —	102
A szegény lelkek	— — — — — — — —	109
Az angyalok	— — — — — — — —	116
Mária	— — — — — — — —	119
Az apostolok	— — — — — — — —	125
Jer és kövess engem	— — — — — — — —	131

LELKIÉLET KIS KÖNYVEI

48. Borsiczky Oszkár

UTJELZŐK A JÁMBOR ÉLETRE

200 oldal, ára 2.20 P.

49. Erdey Ferenc

ENGESZTELŐ SZENTMISEÁLDOZAT

112 oldal, ára 1.50 P.

51. P. Considine

REMÉNYKEDJUNK ISTENBEN!

136 oldal, ára 2.-- P

52. P. Considine

AZ ISTENI KISDED TANITÁSA

48 oldal, ára 1.-- P.

53. Erdey Ferenc

ENGESZTELÉS

106 oldal, ára 1.70 P.

